LAHOLMS TIDNING

N:R 272. ÅRG. 22. Laholms Tidnings Tryckeri, Laholm. TISDAGEN DEN 24 NOVEMBER 1953 Ansvarig utgivare: J. B. Bengtsson. Lösnummer 20 öre

KONTROLLSTYRELSENS PRISFÖRSLAG:

Billigare punsch men dyrare konjak Särskatt på njutningsmedlet 'Cola,

STOCKHOLM. (TT)

Överdirektör Sven Almgrens förslag om en gradering av den fasta avgiften på spritdrycker för att leda över efterfrågan från starkare till svagare drycker tillstyrkes av kontrollstyrelsen. Den föreslår emellertid att den högsta fasta avgiften om 8 kr per iter tillämpas redan vid en alkoholhalt överstigande 40 proc. i stället för 43 procent som utredningsmannen föreslagit. För punsch och andra alkoholsvagare spritdrycker föreslår styrelsen däremot en fast avgift om 5 kr i stället för föreslagna 6 kronor.

För svaga viner innebär utredningsmannens förslag prishöjningar på de billigaste men i gengäld prissänkningar på de dyrare svaga vinerna. Styrelsen anser att den nuvarande skatten på svaga viner tills vidare bör behållas.

Till skillnad från utredningsmannen anser styrelsen att skatten på maltdrycker av andra klassen bör utgå med oförändrat belopp. Om starkölsförbudet skulle upphävas, bör skatten på starkölet även enligt styrelsens mening sättas vid 1,35 kr per liter.

Den föreslagna sänkningen av läskedrycksskatten från 21 till 15 öre per liter avstyrkes. För att förskjuta konsumtionen från alkoholhaltiga drycker till läskedrycker bör enligt styrelsen läskedrycksskatten helt slopas. Styrelsen förordar att koladryckerna böra särbeskattas med hänsyn till deras karaktär av stimulerande njutningsmedel.

En höjning av omsättningsskatten på spritdrycker med i genomsnitt 4 kr per liter, som föreslagits av den henrikssonska kommittén för indirekt beskattning, tillstyrkes av styrelsen.

Systemets dyra droppar kostar:

Enligt kontrollstyrelsens alternativa beräkningar skulle utminuteringspriserna per liter för några av de vanligaste märkena utfalla på följande sätt.

Priserna i lägstpriskolumnerna beräknas med utgångspunkt från enbart minskning i den totala efterfrågan med 10 proc., medan däremot priserna i högstpriskolumnerna dessutom beräknats skola kompensera en förskjutning i efterfrågan mot alkoholsvagare spritdrycker.

	Nu kr	Fasta avgifter enl. almgrenska förslaget		Fasta avgifter enl. styrelsens förslag	
		lägsta priser	högsta priser	lägsta priser	högsta priser
Renat brännvin 40 proc. ..	15,30	18,10	18,95	18,10	18,95
Kronbrännvin	16,10	21,00	22,00	21,00	22,00
Eau-De-Vie (tvåstjärn.) ..	19,00	22,30	23,30	24,50	25,60
Punsch	19,50	20,20	21,15	18,00	18,85
Whisky, imp. på butelj ..	32,65	37,65	39,40	39,85	41,65

Kompensationsskatt för billigare restaurantvanor

Beträffande utskänkningspriserna innebär styrelsens förslag om en utskänkningsskatt på utminuteringspriserna med 42 proc. höjningar för brännvin och Eau-De-Vie med 30 till 50 öre för 5 cl. Höjningens storlek blir beroende dels på om man beträffande de fasta avgifterna går på överdirektör Almgrens eller på styrelsens förslag, dels på om man genom en högre procentuell skatt vill kompensera sig för en genom skatteomläggningen väntad förskjutning mot billigare varor.

Enligt såväl Almgrens som styrelsens förslag blir höjningen för 5 cl renat lägst 30 och högst 40 öre på alla restauranger, medan det däremot för kronbrännvin enligt båda förslagen blir lägst 40 och högst 50 öres höjning. För Eau-De-Vie blir höjningen enligt Almgrens förslag lägst 30 och högst 40 öre och enligt styrelsens förslag lägst 40 och högst 50 öre. För 5 cl punsch höjs priset enligt Almgrens förslag med lägst 10 och högst 20 öre, medan det enligt styrelsens förslag blir oförändrat.

KRUTEXPLOSION skakade Karlskoga

KARLSKOGA (TT)

Hela Karlskoga skakades vid 18,30-tiden på måndagskvällen då en krutpress vid AB Bofors Nobelkrut av någon ännu okänd anledning sprang i luften. I lokalen arbetade fyra personer och dessa undkom olyckan som genom ett under. Enligt uppgift lär det ha rört sig om c:a 20 kg. krut som exploderade.

Alla fyra arbetarna blev förvarnade av en brand som uppstod i pressen sekunderna före explosionen. Tack vare denna klarade de sig från olyckan med livet i behåll. De hann nämligen kasta sig ut och i säkerhet innan den öronbedövande explosionen kom.

Tryckvågen av explosionen var så kraftig att hela ena väggen i presshuset blåstes ut. Även på byggnaden i övrigt blev det stora skador liksom på pressen och på andra maskiner i fabriken. Fönsterrutorna på ett stort avstånd inom fabriksområdet blev krossade.

Om anledningen till olyckan kan man inte uttala sig förrän man företagit en grundlig undersökning.

Drottningmodern Elizabeth och hennes dotter, prinsessan Margaret, bevistade härom dagen en stor modeuppvisning i London. Efter uppvisningen hälsade drottning Elizabeth, som bilden visar, på mannekängerna, som deltog i uppvisningen. Här gör en av dem sin reverens för den höga gästen.

Röda amerikaner lockas hem med baseball

CLEVELAND, Ohio (TT — AFP).

De 22 amerikanska krigsfångar i Korea, som vägrar att återvända hem, fick på måndagen ett frestande anbud från ledaren för baseball-laget "Cleveland Indians".

"Kom hem till Staterna", skriver denne, "jag lovar att Ni skall få spela i laget." Erbjudandet gjordes i personliga brev till var och en av de 22 repatrieringsovilliga.

Helandermålet uppskjutes Ingen radioutsändning

UPPSALA (TT:s utsände)

På begäran av båda parterna har handläggningen av målet mot biskop Helander blivit uppskjuten för ytterligare utredningar och för grundligare förberedning av pläderingen. Målet handlägges nästa gång fredagen den 27 november kl 11, då åtminstone ett vittne hörs, instrumentmakare Högberg vid Farmakologiska institutionen i Uppsala om sin undersökning av de skadade typerna på Haldan. Pläderingen kommer förmodligen icke att äga rum förrän tisdagen den 1 och onsdagen den 2 december.

Det är icke några sensationella saker bakom uppskovet, säger borgmästare Hagström, utan bara det att landsfogde Holmgren och advokat Hugo Lindberg behöver samla sig och kanske komma med några små utredningar och korrigeringar.

Det blir med säkerhet ingen radioutsändning från pläderingen i Helandermålet. Radiotjänst har under veckan umgåtts med planer på några ekominuter eller möjligen ett längre program, men ännu har man inte tagit kontakt med borgmästare Bertil Hagström, rättens ordförande, vars tillstånd måste inhämtas. Denne förklarar emellertid för DN att han säkerligen inte kommer att ge Radiotjänst tillstånd till utsändning från rättssalen.

— En radioutsändning skulle verka störande, säger borgmästare Hagström, därigenom att såväl åklagaren som försvarsadvokaten under en utsändningstid skulle komma att tala inte till rätten utan till ett större auditorium med allt vad det kan betyda. Dessutom kan Radiotjänst i ett sådant program aldrig garantera att det som blir utsänt också är det som är väsentligt för målets handläggning.

Någon direktutsändning från en rättegång har aldrig tidigare förekommit. Vid handläggningen av det stora spionmålet i fjol gjordes en anhållan hos rådhusrätten om en utsändning, men rättens ordförande avböjde

Lagus hörs ånyo Balter hjälpte sända anonyma vid skaravalet

NYKÖPING (TT:s utsände).

Förre estniske advokaten arkivarbetaren Aleksander Lagus, som två gånger tidigare hörts som vittne i Helanderrättegången, kommer att höras av Uppsala rådhusrätt en tredje gång. Överkonstapel Folke Ohlsson beger sig på tisdagen till Uppsala för att på kriminalen där sammanträffa med Lagus i anledning av att denne lämnat olika uppgifter om den tidpunkt vid vilken han iakttog L. C. Smith-maskinen i dekanhuset.

Förhöret vid rätten blir på fredag, då även svarandesidans nye granskare av typerna på den förstörda Haldan, instrumentmakare Folke Högberg, skall avge sitt vittnesmål.

Landsfogde Holmgren reste sent på måndagskvällen, efter ett hastigt beslut, till Stockholm för att träffa en medlem av baltiska kolonin där, vilken uppges ha upplysningar att lämna om en landsmans medverkan vid distribution av anonyma brev vid skaravalet, som hölls tidigare än strängnäsvalet.

Hälsingborgsbåt driver redlös på Atlanten

HÄLSINGBORG (TT)

Hälsingborgsångaren Kattegatt på 2,187 bruttoton drev på måndagen redlös med maskinskada i Nordatlanten och har begärt assistans

Kattegatt angav sin position till 52,45 nord och 33,40 vääst. En bogserbåt har gått ut från Queenstown på Irland för att bistå haveristen, meddelar fartygets befälhavare till rederiet. Bogserbåten beräknas dock inte vara framme förrän om tre dygn. Fartyget befinner sig på en ganska livligt trafikerad rutt och man räknar därför med tidigare hjälp från närmare liggande fartyg, om det skulle krävas. Kattegatt har 27 mans besättning. Vädret var på måndagsförmiddagen hårt, men allt tycks vara väl ombord eftersom intet nämns i telegrammet om några personskador. Fartyget är i barlast på väg London—New Foundland för att lasta pappersved. Allt är väl ombord meddelar befälhavaren.

44-årig fru stal 40,000 ur fond för havsfisket

STOCKHOLM. (TT)

För förskingring av något över 43.000 kronor från en fond för främjande av havsfiske åtalades på måndagen av stadsfiskal Otto Meijer en 44-årig fru. Pengarna har hon kommit över under tiden aug. 1945—september 1952 i samband med redovisning av hyror m. m. från fondens fastigheter. Hon har dolt förskingringarna genom vilseledande bokföring och förfalskade verifikationer.

Kvinnan som erkänt förklarar att pengarna gått till hennes vanliga levnadskostnader, men hon har då och då gjort restaurangbesök för att söka bot för själslig depression, orsakad av för stor arbetsbörda och dåligt hälsotillstånd. Under 1945—1947 hade hon en lön på 350—500 kronor i månaden. Lönen steg successivt så att hon hade 800 kronor i månaden den 1 januari i år. Hennes utgifter bl. a. för en 12-årig son, vars fader är död, uppgick till mellan 1.200 och 1.300 kr i månaden.

Selwyn Lloyd:

Bermudakonferensen ett vänskapligt möte

NEW YORK. (TT — Reuter — AFP)

Den kommande bermudakonferensen är ett rutinmässigt och vänskapligt sammanträffande mellan ledare för nationer i samförstånd och riktar sig inte mot något särskilt land, förklarade den brittiske FN-delegaten Selwyn Lloyd på måndagen inför generalförsamlingens politiska utskott.

Sovjetdelegaten Andrej Vysjinskij som inledde debatten om det ryska fredsförslaget i fredags vände sig vid det tillfället mot det planerade bermudamötet och förklarade att det endast skulle bidra till att öka den internationella spänningen.

I själva verket är det precis tvärt om, sade Lloyd på måndagen. Vi har ingenting att invända om Mao Tse Tung reser till Moskva för att diskutera gemensamma angelägenheter med Malenkov. Jag kan inte förstå varför Vysjinskij skall vara så bekymrad över att USA:s president och Storbritanniens och Frankrikes regeringschefer samlas på Bermuda jämte sina utrikesministrar.

De tre länderna är nära förbundna med varandra. Vi har gemensamma åsikter som kommer till uttryck i vårt sätt att tillsammans ta i tu med dagens problem.

Lloyd vände sig därefter mot Vysjinskijs påstående att de angloamerikanska relationerna ytterligare försämrats. Jag måste tyvärr göra Vysjinskij och en del andra olyckskorpar på ömse sidor om Atlanten besvikna, sade han. Vänskapen och den gemensamma målsättningen som enar regeringarna i USA och Storbritannien är lika stark och samlad som någonsin förr.

Med hänsyftning på generalförsamlingens pågående session förklarade Lloyd att den inneburit på stället marsch. — Saker och ting har inte blivit bättre men jag tror inte heller att läget försämrats.

Vi får alla av bittra erfarenheter lära oss att det i denna sällsamma kluvna värld inte finns några genvägar, inga patentlösningar, inga gottköpsförhandlingar — hur alldagliga de än kan tyckas vara.

Sovjetunionens fredsförslag framlades i form av en fempunktsresolution under rubriken åtgärder för att avvärja hotet av ett nytt världskrig och mildra spänningen i de internationella förbindelserna.

Lloyd förklarade att det inte utan vidare kan anses att upprättandet av militärbaser utomlands ökar krigsfaran och underminerar de berörda staternas oberoende.

Huruvida sådana baser är ett hot mot världsfreden beror på i vilket syfte de upprättats. För offensiva eller defensiva ändamål — det är det som är frågan.

Lloyd lovar bjuda Vysjinskij på rostbiff

NEW YORK (TT — Reuter).

Den engelska maten påstås ibland inte vara så särskilt god, men hur det än är med den saken, så kan vi liksom förr bjuda på mycket mat, sade brittiske FN-delegaten Selwyn Lloyd med adress till sovjetrepresentanten Vysjinskij som låtit bekymrad över livsmedelsläget i Storbritannien.

Vi går inte omkring och är hungriga i Storbritannien numera, sade Lloyd, och om hr Vysjinskij kommer på besök i samband med att en nedrustningskommission upprättas, så kan jag försäkra att vi skall kunna bjuda på tillräckligt mycket smör och socker och riktigt god engelsk rostbiff.

ROM. (TT — Reuter)

Italien har förbehållslöst accepterat Storbritanniens, USA:s och Frankrikes förslag om en femmaktskonferens om Trieste, bekräftade en talesman för utrikesdepartementet i Rom på måndagskvällen.

Fem hittades döda i störtat flygplan

NEW YORK. (TT — Reuter)

Fem personer hittades på måndagen döda i ett litet privatägt passagerarplan som under natten i tät dimma störtat på La Guardia-flygfältet.

Planet slog ned alldeles i utkanten av flygfältet och ingen upptäckte det förrän på måndagsmorgonen.

Våldsam röd protest mot Frachons häktning

PARIS (TT — Reuter)

Franska kommunistpartiet utfärdade på måndagen ett upprop om en landsomfattande, kraftig proteströrelse mot att fackförbundsledaren Benoit Frachon häktats.

Den kommuniststyrda landsorganisationen CGT krävde våldsamma protester, däribland arbetsnedläggelser. Frachon är organisationens generalsekreterare. Han häktades på söndagskvällen.

I politiska kretsar i Paris tror man att kommunistpartiets politbyrå provocerat häktningen av Frachon för att ge ny näring åt det pyrande missnöjet inom vida kretsar av den franska arbetarklassen. Man tror att de kommunistiska ledarna måste ha insett att den omständigheten att Frachon uppträdde på ett offentligt möte trots att häktningsorder utfärdats mot honom utgjorde en utmaning, som franska regeringen inte kunde blunda för.

Häktningsordern utfärdades i mars i samband med den påstådda kommunistiska planen att demoralisera Frankrikes försvarsstyrkor. Polisen lyckades inte hitta honom och man trodde att han undkommit, antingen till Österrike eller också till något östeuropeiskt land. För några veckor sedan publicerade emellertid det kommunistiska organet Humanite en bild av honom Frachon, som presiderade vid ett möte med CGT. Detta ledde till kritik av regeringen för att den inte låtit verkställa häktningsbeslutet.

Frachons advokater begärde på måndagen att hans klient skulle försättas på fri fot tills vidare.

På politiskt håll tror man att den nya kommunistiska strejkkampanjen vinner gehör hos metall-, gas- och elarbetarna, som är mest missnöjda med lönerna. Det förefaller dock inte troligt att enbart häktningen av Frachon kan leda till landsomfattande oroligheter. Man påpekar sålunda i Paris att kommunisternas försök att åstadkomma generalstrejk förra året då tjänstgörande partiledaren Ducles häktats totalt misslyckades.

Svenska rånarna i Dortmund var göteborgare

GÖTEBORG. (TT)

De båda i Dortmund anhållna ynglingarna identifierades på måndagen, sedan polismyndigheterna i Dortmund meddelat kriminalpolisen i Göteborg signalement och passuppgifter.

Pojkarna försvann från sina hem i Göteborg den 12 november och har sedan dess varit efterlysta. De är kamrater sedan flera år tillbaka. Den ene är 21 år och den andre 17

Ung tyska fast för rött spioneri

NURNBERG (TT—Reuter)

Det amerikanska överkommissariatets domstol har åtalat en 24-årig tyska, Margarete Pfeiffer, för spionage för Tjeckoslovakiens räkning. Rättegången skall inledas den 30 november.

Margarete Pfeiffer arresterades på söndagen i närheten av det amerikanska utbildningslägret i Grafenwöhr, Bayern, där hon just skulle överlämna 1,000 mark till en amerikansk soldat för ett sikte från en stridsvagn. Hon hade tidigare varit i kontakt med soldaten, som underrättat sina överordnade.

England redo förhandla om perseroljan

LONDON (TT — Reuter).

Utrikesminister Eden har sänt ett personligt budskap till den persiske premiärministern general Zahedi och yrkat på ett snabbt återupptagande av de diplomatiska förbindelserna som avbröts för ett år sedan i samband med oljetvisten.

Eden anser att de bägge länderna bör utväxla ambassadörer innan man gör ett nytt försök att lösa oljetvisten.

Persien anser å andra sidan att de bägge regeringarna bör enas om principerna för en lösning innan förbindelserna återupptas.

Vampire störtade Piloten dödad

STOCKHOLM (TT).

Ett flyghaveri inträffade strax före kl 14 på måndagen vid Södertörns flygflottilj i Tullinge, varvid föraren av ett plan omkom. Planet, en J 28 Vampire, råkade ut för något missöde omedelbart efter starten och slog ned strax utanför flygfältet.

Om haveriet meddelar flygledningen att den omkomne var fältflygaren Nils-Erik Pettersson. Då flygplanet efter starten kommit på några meters höjd hördes en knall och en eldslåga slog ut på motorns översida. Flygplanets vänstra vinge kolliderade därefter med ett föremål på marken utanför fältet, varefter planet svängde åt vänster och tog mark på en åker några hundra meter utanför fältgränsen. Flygplanet förstördes och föraren dödades omedelbart.

Fältflygare Pettersson var född 1933 och hemmahörande i Mantorp i Östergötland.

Uppehållsväder

Landdistrikt: Svag till måttlig något tilltagande vind omkring sydost. Växlande molnighet och mest uppehållsväder. I huvudsak oförändrad temperatur.

Allmänna utsikter för onsdagen: Vindar mellan sydost och sydväst. Uppehållsväder. Oförändrad temperatur eller något mildare.

Sjödistrikt: God till frisk långsamt tilltagande bris omkring sydost. Måttlig till god sikt.

Laholms Tidning

Smedjegatan, Laholm

Redaktör: GUSTAF BERTLAND

Dagligt nyhets- och annonsorgan för Laholms stad och södra Halland, Markaryd samt angränsande delar av sydvästra Småland och nordvästra Skåne.

Telefoner:
Redaktionen 300
Redaktör G. Bertlands bostad 199
Expeditionen och annonskontoret 299
Annonschef Axel Larssons bostad anknytning 299

Annonspriser:
Före text 28 öre pr mm.
Textsida 30 „ „ „
Särsk. begärd placering å textsida 32 öre pr mm.
Önskas hyra, platssökande och borttappat 25 öre pr mm.
PRISFÖRHÖJNING debiteras med 30 procent för annonser beordrade med petitstil.
Förlovnings-, lysnings-, vigsel- o. födelseannonser 7:— kronor.
Annonser placeras ej på första sidan.
För hänvisning till och svars emottagande debiteras 1:—.
10 procents förhöjning lördagar och dag före helgdag.

Prenumerationspriser:
Kvartal 8:75, mån. 3:25

Sedan förslag uppgjorts till utomplansbestämmelser för Kornhults bebyggelseområde i Hishults kommun varder härigenom tillkännagivet, att förslaget hålles för granskning tillgängligt hos byggnadsnämndens ordförande, folkskolläraren Karl-Gustaf Henriksson i Hishult **under en månad från den 30 november 1953.** Vill någon framställa anmärkning mot förslaget skall sådan hit ingivas inom utgången av samma tid.

LÄNSSTYRELSEN.

Karl Harry Nordqvist i Östra Karup har sökt tillstånd att med en i Östra Karup av Karups kommun stationerad lastbil om högst 4,300 kgs lastförmåga utöva beställningstrafik för godsbefordran. Ansökningen avser övertagande av det Karl Patrik Hansson i Östra Karup meddelade tillståndet till dylik trafik med stationsort i Hemmeslöv av Karups kommun. Trafikföretag och andra, som beröras av ansökningen, äga att inom 8 dagar, räknat från den dag, denna kungörelse intagits i denna tidning, avlämna skriftliga yttranden till landsfiskalen i Höks distrikt, hos vilken handlingarna hållas tillgängliga.

Länsstyrelsen.

Skogaby

Andalusien med städerna Cordoba, Sevilla, Cadiz och Malaga, tjurfäktning och folkfester — föreläsning med ljusbilder i färg av konstnär Rudolf Gowenius i ordenshuset onsdag kl. 20.

Lös medlemskort.

Föreläsningsföreningen.

Ränneslövs SLKF-avd.

har möte i Solbacken torsdagen den 26 nov. kl. 14.

Våxtorp

Anbud infordras senast den 3/12 å skolskjuts sträckan Vråkärrs skola—bygdegården och åter under tiden 7/1—18/2 1954. (Event. senare).

Sten Danielsson, Våxtorp.

Stäme—Ålstorp Frysfackförening

håller uppbörd hos Åke Eliasson fredagen den 27/11 kl. 14. Strömavgift och amortering.

Styrelsen.

Vi har vackra

Sticktäcke

med vit vadd, prima kvalité, från kr. 30:—.

Båstads Möbelaffär

Gustaf Holm.

Tel. 234 BÅSTAD Tel. 234

Tvätta mera — det lönar sig. **KEMISKT**

Låt oss i samband med tvättning och färgning — malsäkra — Eulanbehandla, eller vad det gäller ytterplagg och sportskläder impregnera dem mot vatten.

FIRMA AXEL BROMS.
Tel. 65 Laholm.

Ränneslövs SLU-avd.

har möte i Solbacken, Edenberga, onsdagen den 25 nov. kl. 19.30.

Mötesförhandlingar, kaffeservering och dans.

Nya medlemmar hälsas välkomna! **Styrelsen.**

Laholms landsf. Rödakorskrets

anordnar sin SOARÉ i Lagagården
torsdagen den 26 nov. med början kl. 18.30

Musik av **Ungdomsavdelningen i Laholms Musikkår.**

Stenbildhuggare **Olle Larsson** visar en del av sitt rikhaltiga filmarkiv. **Sång.**

Tombola med sedvanligt värdefulla vinster, samt amerikanska lotterier.

KONDITORISTÅND. SERVERING.

Entré 1:—. Kaffebiljetter säljas vid ingången.

Hjärtligt välkomna!

Kretsstyrelsen.

Husmodersafton

anordnas i **Bygdegården, Knäred** fredagen den 27 nov. kl. 19.

Matlagningsdemonstration och avsmakning av lagade rätter.

Kaffeservering. Filmförevisning. Allsång. Musik av **Knäreds musikcirkel.**

Husmödrar i Knäred med omnejd hälsas hjärtligt välkomna. Fritt inträde.

Knäreds köpmannaförening.

Nya gardiner

till julen köper Ni bäst i

Båstads Möbelaffär

Gustaf Holm.

Tel. 234 BÅSTAD Tel. 234

Till salu

HÖNS och VILT

köpes och betalas efter högsta möjliga pris. Hämtas varje torsdag. Ring 163, Våxtorp eller 8, Skånes Värsjö.

GÖSTA PALSSON.

Julgranar
och
granrisbuntar

säljes i parti och minut. Fria transporter. **Tel. 289.** Träffas säkrast kl. 6—8 fm.

Granris

hemkommit vid Nya Cykelverkstaden, Värnen. **Gran- och mosskransar** tillhandahålles även.

Ny Simca,

4-dörr., med original värme, säljes till starkt reducerat pris, event. byte. **Tel. 785 Laholm.**

Chevrolet 46,

4-dörr., i ett enastående fint skick, värme och radio, säljes mycket billigt, event. byte.

Tel. 785 Laholm.

Önskas köpa

Smågrisar

köpas varje vecka och betalas efter högsta gällande dagspris.

EMIL NILSSON, Örkelljunga.
Tel. 113 och 513.

Bortsprungen

En stövare,

liten tik, svart med bruna tecken, bortsprang i söndags i trakten av Jonstorp, Våxtorp. Den, som kan lämna upplysn. bedes ringa **tel. 58 b Stackarp.**

VÄDERLEKEN

förutsägelser året runt av **"Vädergubben i Enskede"**, kr. 1:75. Intressant och oumbärlig bok för alla. **Boksatser** om 30 sort. böcker real. för 10:— kr. franco. **Bokutgivning förmedlas å gynnsamma villkor.**

Agenter antagas. Tillskriv

ALLMOGEFÖRLAGET, Vetlanda

En sydhallänning

kan inte gärna vara utan

LAHOLMS TIDNING

så gör oss — och honom — tjänsten att rekommendera LT.

LT

DEN 24 NOVEMBER.

Bilarna och vägarna

Den kraftiga upprustning av vägväsendet, som under vägminister "Spånstads" ledning påbörjats, är enligt alas uppfattning nödvändig. Det är emellertid ett mycket kostnadskrävande arbete. Fordonsskatten har höjts till anpassning efter penningvärdets fall, och årets riksdag har dessutom fattat beslut om höjning av bensinskatten med 3 öre. Det bör uppmärksammas, att dessa beslut fattats under allmän anslutning. Det har väl också stått klart, att resurserna trots detta inte räcker till. Ett uttryck härför gav högermannen Lundqvist i Rotebro, när han här om dagen i en interpellationsdebatt i riksdagen förklarade, att man snarast måste göra slut på eftersläpningen på vägbyggandets område och tillgripa "effektiva åtgärder för att fortast möjligt få till stånd en rationell upprustning".

Den debatt, som under den senaste tiden ägt rum i pressen om bilskatterna, har ännu inte så mycket rört sig om realiteterna. Sedan den Niteliuska utredningen framlagts, har emellertid en del klarhet vunnits. Oppositionspressen hade ju fantiserat om oerhörda skattehöjningar, i vissa fall då upp till 400 procent. Enligt utredningsmannen Nitelius skulle fordonsskatten höjas med i genomsnitt 28 procent. Även det är emellertid en betydande höjning. Materialet är emellertid ännu på vissa punkter osäkert. Den kostnadskalkyl på 5,7 miljarder kronor för väghållningen och vägtrafikväsendet, som uppgjorts för femårsperioden 1955—1959, kan knappast ännu betraktas som någon definitiv siffra. Det kan också ifrågasättas, om utredningsmannens antagande beträffande bilparkens utveckling håller. Häradshövding Nitelius har ju räknat med en betydande avkastning i bilparkens stegring. Under remissbehandlingen av frågan kan kanske klarare besked uppnås. Framför allt är det givetvis av allra största intresse, att motororganisationerna säger sin mening om saken.

Utgångspunkten för den Niteliuska utredningen har varit kostnadsansvarighetsprincipen. Hur mycket vägar vi sedan skall bygga och förbättra är givetvis en politisk avvägnings fråga. Bilskatten skall enligt utredningen bära 78 procent av kostnaderna, och den återstående delen skulle klaras av statsbudgeten bl. a. för sådana ändamål som ödebygdsvägarna. Det är en avvägningsfråga. De som kräver minskning av inkomstskatten, måste väl dra sig för att ytterligare belasta statsbudgeten. Man kan också tänka sig att anlita upplånings vägen, men det möter stora svårigheter i det nuvarande ansträngda läget på kapitalmarknaden. Och det skulle ju dessutom betyda, att man fick räntekostnaderna att bära. Hur bördan skall fördelas mellan olika kategorier, av fordon är ju också en besvärlig avvägningsfråga, där givetvis olika intressen kommer att göra sig gällande.

Det går inte att trolla bort, att vägbyggandet kostar pengar. Tvekar vi inför kostnaderna, kan vi naturligtvis minska på tempot i vägupprustningen — om man finner det vara den klokaste politiken.

Söndagsskolan

"Lev din ungdom rikt, så du får minnen att leva på", har en diktare skrivit. Det är ett gott råd han med dessa ord ger den unga mannen eller kvinnan. Tråkigt nog är det inte alla unga människor, som har möjlighet att följa dem, detta inte ens om de har de bästa intentioner. Visserligen göres numera ofantligt mycket mer för ungdomen än bara för ett par decennier sedan, men icke desto mindre är stora skaror ungdomar ganska avstängda från ett ungdomsliv, som skulle kunna bli till glada och goda minnen för dem att leva på. Vi tänker på ungdomar, som har små ekonomiska resurser och som lever i en isolering, som de inte har möjligheter att bryta.

Minst lika betydelsefullt, ja, kanske än viktigare är det att barnen får leva sin barndom rikt, om de skall få minnen som blir till styrka för dem livet igenom. Psykologerna brukar som bekant förfäkta, att det är just barndomstiden, som formar människan som vuxen. Men ännu mindre än ungdomar och vuxna har barnen själva möjligheter att gestalta sitt eget liv. De är, om man så får säga, utlämnade åt de äldres kärlek och vidsynthet — eller oförstånd. Om deras barndom skall bli rik, så att de får minnen att leva på, beror på de äldre och då i regel i första hand på deras föräldrar. Split i hemmet undergräver lätt barnens andliga hälsa och berövar dem även möjligheter till ett lyckligt liv vid mer mogen ålder. Varje barn bör om möjligt få leva på samma sätt och uppleva samma roliga händelser som andra barn.

Vad som föranlett dessa rader är att söndagsskolorna f. n. synes ha ett slags propagandavecka. I våra trakter har ett par sådana möten hållits, och tidningarna har talat om liknande inbjudningar till föräldrar på andra håll. Och nog måste alla — även de som inte har förståelse för den kristna tron — medge, att söndagsskolan ger barnen ett positivt minne att leva på. Helst visst blir den för barnen efter hand ett av de tusen glada och goda och med åren kanske en aning vemodiga minnen, som för dem är deras barndom. Detta kan för dem bli av bestående värde, även om de icke skulle bli troende kristna män och kvinnor på det sätt, som deras söndagsskollärare hoppas.

Det finns mycken likgiltighet gentemot kyrkan, och det finns också mycken hätskhet mot religionen. Det sistnämnda beror nog i åtminstone en del fall på att dessa kristendomshatare och -förföljare i sin barndom och ungdom konfronterats med en sträng och glädjefientlig kristendom. Dessa människor brukar säga, att de är rädda att deras barn skall få samma mörka och förlamande intryck av religionen. Farhågorna måste betraktas som ogrundade. Vi lever nu i en annan tid, och ingen behöver vara rädd för att söndagsskolans lärare skulle undervisa på ett sätt som skulle kunna missuppfattas av de unga. Däremot är det uppenbart och ovedersägligt, att den kristna läran för individ som för samhället är en grund, som vi inte gärna kan vara utan. Söndagsskolan behövs för att denna grund skall bli lagd.

G. B—d.

LAHOLM

Poststationsföreståndare på möte i Laholm.

I söndags hade postmästare K. A. Palmkvist i Laholm kallat 16 poststationsföreståndare, d. v. s. samtliga inom Laholmsdistriktet, till möte för information i postala frågor. Dessa möten har hittills ordnats vart tredje år. Programmet inleddes med kaffedrickning i postmästarens gästfria hem. Sedan var det överläggningar under postmästarens ordförandeskap, och förhandlingarna präglades av saklighet på ömse sidor. Överpostexpeditör Vera Falk bidrog med upplysningar i vissa frågor. Bilar hade ställts till förfogande och middag intogs på Snapparps herrgårdspensionat under gemytlig stämning. Poststationsföreståndare Isaksson, Hishult, avtackade postmästaren och personalen på de inbjudnas vägnar.

Folkmängden i Laholms stad

var enligt statistiska centralbyrån vid senaste allmänna folkräkningen den 31 december 1950 3,053 personer, fördelade på 1,048 hushåll. I åldern -5—30 år fanns det 279 män och 362 kvinnor, i åldern 30—50 år 426 män och 433 kvinnor, i åldern 50—65 år 216 män och 264 kvinnor samt i åldern över 65 år 164 män och 240 kvinnor. Den förvärvsarbetande befolkningen i Laholm redovisas till 1,330 personer, nämligen 296 företagare, 390 tjänstemän och 644 arbetare med följande fördelning på näringsgrenar: byggnadsverksamheten 111, industri och hantverk 464, samfärdsel 101, handel 322 samt offentliga tjänster m. m. 156.

Hallands kyrkliga bildningsförbund

har hållit sitt årsmöte på Helsjöns folkhögskola i Horred. Omkring 35 representanter hade infunnit sig. Förhandlingarna leddes av kyrkoh. Ysander, Kungsbacka. Styrelsen fick följande utseende: kyrkoherde Daniel Ysander, ordf., rektor Torsten Åberg, Vessigebro, v. ordf., kyrkoherde Gustaf Grände, Tvååker, hr Karl Nilsson, Sibbarp, folkhögskollärare Ruben Fogelquist, Vessigebro, fru Irene Gustafsson, Hishult, stiftsadjunkt Gustaf Börjesson, Göteborg.

Riksnotering på smågrisar.

Sveriges slakteriförbunds avräkningsnotering vid försäljning till s. s. smågriscentral av prima friska griskullar i klass I (pris vid avsändningsstation till säljare för hel kull) fr. o. m. den 23/11 1953 för griskullar med 17 kg:s medelvikt per gris (noteringsbas) kr. 4:— per kg. Uppgår medelvikten till över 17 kg. betalas för överskjutande kg kr. 2:25. Klass II grisar avräknas efter samma grunder men med 50 öre lägre pris per kg. upp t. o. m. 17 kg. För grisar enligt bestämmelserna om svinhälsokontroll friskförklarad besättning, vilka uppfylla klassificeringsbestämmelser för premiegrisar, avräknas kr. 2:75 per gris högre än för klass I grisar.

Det råder nu mycket livlig efterfrågan på smågrismarknaden, vilket givetvis sammanhänger med fläskprishöjningen för lätta svin. Därmed har smågrispriset höjts denna vecka med 25 öre per kg. Man räknar emellertid med att denna höjning liksom fläskprishöjningen är av tillfällig karaktär.

Bokföringstävling avgjord.

I den av hushållningssällskapens förbund och SLU anordnade tävlingen Bokför och deklarera rätt blev de bästa resultaten i länet: 1) Folke Johansson, Kistinge, Halmstad, 96,5 poäng; 2) Algot Hantoft, Brännögård, 95,5; 3) Ragnar Johansson, Guarp, Fagered, 92,5; 4) Lennart Gunnesson, Åkraberg, Frillesås, 91,5; 5) Karl-Olof Christiansson, Blixtorp, Årstad, 91 poäng. De första pristagarna erhåller priser vid Hushållningssällskapets årsmöte i Varberg.

Läroverkens avgifter

har i många fall med regeringens särskilda medgivande höjts för att täcka biblioteks- och materialkassornas utgifter men trots de förhöjda avgifterna och trots att anslaget till bokinköp och bokbindning successivt ökats har dessa läroverkskassors ställning vid flertalet läroverk undergått en stark försämring. Skolöverstyrelsen har därför nu sett sig nödsakad att hos regeringen påkalla förslag till nästa års riksdag att anvisa ett anslag om 1/2 milj. kr. till biblioteks- och materialkassorna. Det upplyses, att dessa kassor nu vid 21 högre allm. läroverk och 25 samrealskolor har skulder, som överstiger behållningen. I några fall är skulderna så stora, att det tar flera år innan de med kassornas nuv. inkomster kan betalas. Kassornas otillräcklighet sammanhänger med den allmänna prisstegringen och penningvärdets fall.

Inga körkort åt döva utan verkligt behov.

Något slopande av behovsprövningen för döva för att få körkort vill medicinalstyrelsen inte vara med om. Styrelsen avstyrker följaktligen hos regeringen en av Sveriges dövas motorförening gjord framställning att de döva skulle slippa att söka dispens. Trots alla föreskrifter från myndigheternas sida och trots all propaganda dödas årligen 700—800 och lemlästas över 10,000 människor i trafiken, påpekar styrelsen. Visserligen vållas ej alla dessa skador av motorförarna, men skadorna inbjuder på intet sätt till avkall på nu gällande krav. Medicinalstyrelsen säger sig på intet sätt kunna dela föreningens mening att innehav av körkort oavsett sjukdomar och defekter skulle vara en självklar medborgerlig rättighet, och styrelsen kan inte finna, att den tilltagande motorismen och de ständigt ökade krav den ställer på dess utövare talar för lindrade bestämmelser när det gäller erhållande av körkort.

Soaré i Lagagården

anordnas på torsdag kväll av Laholms landsförsamlings rödakorskrets. Programmet upptar musik av Laholms musikkårs ungdomsavdelning samt sång. Vidare kommer stenbildhuggare Olle Larsson att visa bilder från sitt rikhaltiga filmarkiv. Tombola med värdefulla vinster samt amerikanska lotterier finnas. Se närmare annons!

Det okända Spanien

är det som turister allra minst har någon vetskap om. Under åren 1951—52 for konstnären Rudolf Gowenius på sin motorcykel kors och tvärs i landet utrustad med målarskrin och staffli. Det var ett annat och ovanligt intressant Spanien, som då mötte honom. Det gav spanjoren mitt i hans vardag under arbete på fält och gårdar. Det är egentligen så man ska studera ett land och dess folkliv. Därför kommer denna föreläsning beledsagad av vackra ljusbilder i färg att ge något utöver det vanliga. Herr Gowenius' föreläsning kan kanske ge goda tips för dem, som ämnar företaga långresor på motorcykel. Det blir en trevlig afton i en vaken och kunnig resenärs sällskap.

Tillförseln till Malmö kreatursoch köttmarknad

under veckan 17—23/11 var större än föregående vecka och utgjordes av 118 storboskap (därav 5 tjurar), 13 kalvar och 13 hästar. Handeln var fast och samtliga djur såldes. Inga djur var överstående fr. föregående marknad. Priserna blev oförändrade.

Båstad

Båstadsortens Köpmannaklubb

har haft ett talrikt besökt sammanträde å Hotell Båstad under ordförandeskap av köpman Gustaf Carlsson, Torekov. Julskyltningsdagen bestämdes i år till söndagen den 6 december. Vidare beslöts uppdraga åt styrelsen att ordna med sedvanlig julfest, ev. i samband med årsmötet. En skrivelse från länsstyrelsen med förslag om ändring av hälsovårdsstadgan för affärer hade inkommit och beslöt mötet att härvid instämma i det yttrande, som avgivits av Skånes Köpmannaförbund.

Biograferna

KNÄRED BIO 22,5
Onsd. kl. 8. (Bfbj.)
MONTANALIGAN
Wild Wäst i färg!
Sönd. 8 **Kaj Munks "KÄRLEK"**
Sönd. Matiné kl. 5 **Kalle Anka.**

HASSLÖV BIO
Onsd. 6 o. 8. (B-till.)
ALLA TIDERS 91:an KARLSSON

Torsten Bengtson nykterhetstalar lördag i Laholm

Godtemplarordens dag firas här med trevlig fest.

TORSTEN BENGTSON.

Godtemplarordens dag firas på lördag i Laholm med en festlighet i ordenshuset. Som huvudtalare har arrangörerna lyckats förvärva riksdagsmannen f. d. hallänningen Torsten Bengtson. Vidare blir det sång och musik m. m. Vi återkommer.

Konserten i går kväll i Laholm

Konstellationen Carl Tillius—Elisabeth Söderström visade sig konstnärligt sett vara mycket lycklig, och deras konsert i Laholm i går blev minnesvärd och lyckad. Elisabeth Söderström var ny för Laholmspubliken, detta i varje fall vad beträffar framträdande i Södra Hallands musiksällskaps regi. Annars är hon ju välkänd från radio och i andra sammanhang. Hon visade sig vara en angenäm bekantskap även då hon framträdde på tribun inför publik, och som sångerska spände hon över ett rikt register.

Carl Tillius är en gammal bekant för konsertpubliken i södra Halland. Med gårdagens framträdande ådagalade han på nytt vilken utomordentlig konstnär han är, detta vad beträffar såväl ackompanjemang som solist.

Publiken var tacksam, och Elisabeth Söderström och Tillius återgäldade tacksamhetsyttringarna de spontana applåderna med extranummer. Till sist fick de blommor och Laholms-keramik.

Knäred

Husmodersafton i Knäred.

Knäreds köpmannaförening anordnar på fredag husmodersafton i Knäreds Bygdegård. Programmet är synnerligen trevligt och intressant. Det blir bl. a. matlagningsdemonstration under sakkunnig ledning samt avsmakning av de förfärdigade rätterna. Dessutom blir det kaffeservering samt ett rikt och omväxlande underhållningsprogram. bl. a. filmförevisning, allsång samt god musik av Knäreds musikcirkel. Husmödrarna i Knäred med omnejd torde nog taga detta tillfälle i akt till att förkovra sitt vetande i matlagningsfrågor, varjämte tillfälle gives till en trevlig avkoppling från dagens enahanda. Inträdet är fritt. Se annons.

Kör aldrig för nära ett fordon framför dig. Var särskilt försiktig vid omkörning, så att du inte tränger den du passerar — eller själv blir trängd.

Insatskapital och mejerirationalisering debattämnen på RLF-stämma i går

ENIGHET OM ATT JORDBRUKARNA SJÄLVA SKALL HÅLLA SINA FÖRENINGAR MED KAPITAL.

I ej mindre än fem och en halv timmar varade gårdagens stämma med Södra Hallands ortsförbund av RLF men så hann man också med en hel del på den tiden, både att dela ut priser och diskutera föreningsrörelsens ekonomi och mejerispörsmålen — de båda senare mycket viktiga historier. Ej mindre än c:a 200 RLF-are hada infunnit sig och det var tydligen mejerifrågan, som var den mest lockande.

Ortsförbundets ordförande **Artur Pålsson** i Snöstorp hälsade välkommen. Han konstaterade, att det nu råder bistrare tider på jordbrukets område och att det framför allt behövs sammanhållning, varför han fann det särskilt glädjande, att så många hade infunnit sig. Därefter delade han ut direktör Wennerholms priser till två högt förtjänta jordbrukare, nämligen **Gustav Lundgren**, Täppesås, Östra Karup och Johan Johansson,, Brännarp, var efter han till deras resp. fruar överlämnade blomsterbuketter. Ordf. framhöll, att det varit många att välja på men just dessa hade gjort sig kända för föredömlig jordbrukaregärning

Till att leda dagens förhandlingar valdes Karl Arvid Månsson, Vårvik, Ahla.

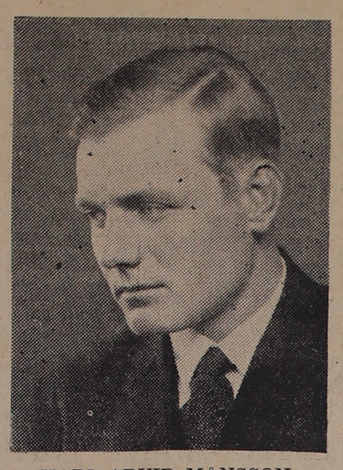

KARL-ARVID MÅNSSON, Vårvik, ledde förhandlingarna.

Insatskapitalet i föreningsrörelsen.

Dagens första föredrag höll av revisor **Harry Ruhne**, Göteborg, som talade om andelskapitalet i jordbrukets ekonomiska föreningar. Han ställde först frågan om det var nödvändigt att ha något sådant och besvarade frågan jakande. Det behöver dessutom uppgå till c:a 50 à 60 procent av tillgångarna. Som det nu är har mejerierna 28 proc., slakterierna 43, central- och lantmannaföreningarna 13, äggcentralerna 26 och skogsägareföreningarna 31 proc. av tillgångarna.

— I den nya föreningslagen har det krävts en viss fondavsättning i de ekonomiska föreningarna ty dessa redovisar ju ingen vinst, yttrade hr Ruhne vidare. Enl. lagen skall 5 proc. av efterlikviden läggas till reservfond men detta kan man ju undgå genom att betala ut så stor likvid under året, att det inte blir någon efterlikvid. Men skall man sedan se saken ur medlemmarnas synpunkt, så vilket är billigast sett i skattehänseende. Marginalskatten har räknats ut så, att föreningen kommer att få betala c:a 50 à 55 proc. i skatt. Men beräknar man efterbetalningen som insats, så blir det ävenledes skatt för den enskilde jordbrukaren och detta kommer att hålla sig mellan 40 och 44 procent. Sålunda blir det ingen nämnvärd skillnad i de olika fallen och i vissa fall kan det faktiskt bli samma skatt för föreningen som för den enskilde jordbrukaren.

— Nu kan man dock riskera, att myndigheterna tar skatt på annat sätt, exempelvis på omsättning eller driftskostnader. Finansministern har nämligen gett en kommitté i uppdrag att utreda denna fråga, som inte gäller bara de ekonomiska föreningarna utan i lika hög grad bolag och enskilda.

Skall insatserna återbetalas?

Så ställde revisor Ruhne nästa fråga och detta gällde givetvis medlems avgång ur föreningen. Det har varit lite olika med den saken. Centralföreningarna har återbetalt andelarna medan mejerierna i vissa fall hållit dem inne. När föreningarna voro nya fanns det ju en viss risk men nu är så inte fallet och man får nog säga, att det är i princip riktigt att de skola återbetalas. Det betyder ytterst lite för en välorganiserad förening medan pengarna kan betyda mycket för den enskilde jordbrukaren.

— Hur stora skola insatserna vara är också en aktuell fråga. Det har räknats ut ur alla möjliga synpunkter men det bästa är att ställa dem i relation till avräkningen, då följer man automatiskt utvecklingen. Hur mycket behöver föreningen? Ja, det kan vara olika men bäst är nog att gå en medelväg med både insatser och lån. Många gånger har det hänt att insatserna betalts på 25—30 år men detta är alldeles för länge och då får i praktiken föreningen inte mer än hälften. Då är det bättre att begränsa inbetalningen till c:a 10 år varigenom 80—90 proc. av beloppet kommer föreningen till godo.

Återbetalning villkor.

Sedan Karl Arvid Månsson tackat föredragshållaren utspann sig en lång och livlig diskussion. Denna inleddes med att hr Ruhne meddelade, att såväl de fem proc. som går till reservfonden som de 95 proc. av efterlikviden, som lantbrukaren får, blir beskattade.

Hr **Axel Kristiansson**, Harplinge: Man bör taga hänsyn till hur det kommer att verka på föreningssolidariteten om man höjer insatserna allt för kraftigt nu och det säges tyvärr ofta man och man emellan, att man bara kan räkna pengarna, som man får ut från t. ex. slakteriet. Då tänker man inte på insatserna. Man bör undersöka även andra möjligheter att skaffa pengar.

Hr **Algot Hantoft, Torup:** Föreningen skall vara ett medel för oss, ej ett ändamål. Det svenska jordbruket kan icke klara sig utan föreningsrörelsen. Insatskapitalet utgör en viss påfrestning särskilt för en nytillträdande jordbrukare och dagens jordbrukare bör ha råd att överlämna insatserna till kommande generationer. Därför är det bäst att skapa fonder nu som man kan ha när man skall skapa anläggningar.

Hr **Johan Andersson**, Eldsberga: Föreningarna äro ett med oss själva och vi kan inte skilja oss från dem. Därför måste vi också förse dem med det kapital, som de behöva, men våra insatser måste vi ha tillbaka den gången vi lämnar jordbruket.

Disponent **Alexandersson**, Halmstad: Hur mycket kapital behöver man, sett på längre sikt? Medlemmarna skall ju hålla oss med insatser. Men man kan också gå avskrivningsvägen, man kan göra kraftigare fondering, man kan betala större insatser. Men vilken väg man än går, så är det medlemmarnas varumängd som skall betala det hela.

Hr **Axel Kristiansson**, Harplinge: Lånevägen bör i vissa fall undersökas, det kan bli svårt för yngre jordbrukare, att klara insatserna.

Hr **Hugo Larsson**, Veinge: Det är bättre, om vi själva kan hålla våra föreningar med medel liksom Kooperativa förbundet

Forts. å nästa sida

Familjenyheter

FÖDELSEDAGAR

80 år

fyller i dag fru Johanna Johansson, Öringe 8, Veinge, maka till hr Ludvig Johansson. Makarna har tidigare varit bosatta i Oskarström, men kom för ett 15-tal år sedan till Veinge, där de inköpte en fastighet.

75 år

fyller i dag fru Matilda Nilsson, Hertered, Enslöv. Hon är född i Hylltofta och ingick äktenskap 1924 med lantbr. Gustav Adolv Nilsson. Makarna flyttade till Hertered för ett 15-tal år sedan, närmast från Eldsberga, och förvärvade det lilla ställe, där fru N. fortfarande bor. Hon blev änka för ett par tre år sedan.

LYSNING

— i söndags första gången i Hasslövs kyrka mellan snickare Tage Ragnar Nordström och Gunni Mariann Nilsson, båda från Hasslöv.

— i söndags första gången i Våxtorps kyrka mellan maskinist Hartvig Evert Johansson, Stavershult, Tåssjö församling och Gunni Lilian Irene Pettersson, Våxtorp.

— i söndags första gången i Östra Karups kyrka mellan lantbrevbärare Hans Ingvar Bengtsson, Hishult och Anna Ingegerd Ahlström, Karup 2.

DÖDSFALL

Alfred Dock. I en ålder av nyligen fyllda 75 år avled i går lantbrukaren Alfred Dock, Ormastorpsgården, V. Broby. Han har det senaste året lidit av ohälsa. Även om åldern tagit ut sin rätt, tog det hårt på den nu avlidne då han i fjol vid denna tid drabbades av det hårda slaget att förlora sin son, som då gick bort efter en svår sjukdom.

Alfred Dock var född i Laholm. I unga år genomgick han Vallberga lantbruksskola och förestod fabrikör Löthmans egendom Nya Kungshult under tre års tid, varefter han innehade befälsställning vid sockerbolagets egendom i Brogårda i hela tjugo år. År 1927 övertog D. Ormastorpsgården på arrende. Den var då i sockerbolagets ägo. Men tio år senare inköpte han gården. Bakom dessa korta data döljer sig emellertid en livsgärning av icke alltför vanligt slag. Den bortgångne var en hedersman av gammaldags läggning. Med tomma händer hade han börjat sin levnadsbana, men med målmedvetet och idogt arbete hade han skapat sig en god ställning. Närmast sörjande vid bären står maka, fru Elvira Dock, samt dottern Ella.

BEGRAVNING

— Under högtidliga former vigdes i lördags stoftet efter lantbrukaren Carl Knutsson, Lyckås, Båstad, till griftero i Båstads kyrka. Vid bären prestaverade direktör Tage Henryson, Karlshälla och direktör Yngve Henryson, Karlshälla. Vid orgeln tjänstgjorde musikdirektör Albert Runbäck, Båstad, vilken som ingångsmusik spelade Preludium av Händel, varefter hr Gunnar Rosenlund, Båstad, till ackompanjemang av dir. Runbäck sjöng dennes komposition "Herre lär oss betänka" varpå ps. 306 följde. Kyrkoherde Samuel Adrian, Båstad, förrättade jordfästningen och höll ett griftetal med utgång från orden i 5:e Mosebok 31: 14 "Se tiden närmar sig att du skall dö". Efter de tre skovlarna mull och Fader vår sjöngs ps. 21 "Härlig är jorden" som församlingssång och därefter utförde officianten begravningsmässan. Den högtidliga akten i kyrkan avslutades med ps. 600: 7 och hr Rosenlund sjöng "Min del evinnerligen" av A. Runbäck. När kistan fördes ur kyrkan till den redda griften å Nya kyrkogården spelade direktör Runbäck Sonatina ur "Actus tragicus". Vid graven hölls korta minnestal och nedlades kransar av den hänsovnes son, Nore Knutsson, Malmö för barnen, fil. stud. Hans Dybjer, Lund för barnbarnen, Herman Knutsson, Petersberg syskonen, direktör Yngve Henryson för släkt och f. lantbrukaren Arthur Johansson, Båstad, för Hemmeslövs havsbad. Fil. mag. Jöns Lundsgård, Lund, framförde på anförvanternas vägnar ett tack för den hedersbevisning, som visats den bortgångnes minne och läste slutligen en psalm. Till bären hade sänts en riklig blomstergård.

Senaste nutt:

Glad handelsminister: stor export även 1954

GÖTEBORG i dag.

Det var ganska glada siffror, som handelsminister Ericsson hade att komma med då han i går kväll talade vid Svenska handelsagenters förening i Göteborg. Han yttrade sålunda bl. a., att det bör finnas goda förhoppningar om att den stora exportvolym, som uppnåtts innevarande år, skall kunna hållas även nästa år.

— Siffrorna för utrikeshandeln under tio gångna månader betyder på ett betydligt bättre exportresultat än man tidigare vågat räkna med, antydde talaren. Under oktober uppgick exporten till 740 milj kr. och importen till 730 milj. kr. För femte månaden i följd blev det exportöverskott, visserligen bara 10 milj., men i importsiffran ingår SAL:s Kungsholm med 45 milj. kr.

Motorfolk i Stockholm är mot Nitelius förslag

STOCKHOLM i dag. (TT.)

I Stockholms stadshus hölls i går kväll ett stort opinionsmöte med anledning av häradshövding H. Nitelius förslag till nya grunder för fordonsbeskattningen. Av diskussionerna framgick, att motorfolket icke godtar förslaget. Det framhölls, att detta måste vinna i klarhet och kompletteras med detaljutredningar. En mycket talrik publik hade infunnit sig till mötet.

LAHOLMS FRYS sätter igång i morgon

Fryskonserveringen är tidens lösen — vid åtskilliga tillfällen har vi i Laholms Tidning talat om detta och på landsbygden har fryskonserveringen nått en enastående popularitet. Fråga husmödrarna som har varit i tillfälle att stoppa in sina varor i ett paket och sedan frysa in dem hur fint, bra och billigt det hela är. Och vid åtskilliga tillfällen har hemkonsulenten Greta Persson talat om fryskonserveringens fördelar här nere.

Södra Hallands landsbygd har varit föregångare på detta område medan vi här i staden faktiskt har saknat en rejäl kylanläggning. Men nu har direktör Carl Jacobi beslutat avhjälpa denna brist och det har han gjort på så sätt, att han anlagt en ypperlig anläggning på sin tomt strax intill IC:s bensinstation ute på Värnen. I går hade Laholms Tidning också tillfälle att titta på densamma, som man bara kan ge de allra bästa lovord.

Hr Jacobi och hans son Karl Gösta har jämte medhjälpare själva byggt hela anläggningen under teknisk kontroll av den ryskfödde ingenjören L. Schiptjenko, hemmahörande i Malmö sedan 14 år men anställd hos ingenjörsfirman Almkvist i Karlshamn, som står för den tekniska utrustningen.

Det är en stor och mycket förnämlig anläggning, därom kan man mycket snart övertyga sig. Själva frysrummet omfattar 43.000 liter medan det i boxarna rymmes mellan 14 och 15,000 liter. Väggarna är reveterade men är invändigt klädda med 20 cm. tjock kork. Denna kommer från Spanien men har förädlats i Danmark. Själva inredningen är gjord av vitbok ty det gäller att få dels en mycket stark sådan, dels trä, som inte luktar.

Sammanlagt blir det närmare 100 boxar och de allra flesta blir på 100 liter. Flertalet av stadens charkuteriaffärer har också hyrt boxar av betydligt större mått. Varje box är numrerad och får speciallås samtliga med olika nyklar.

Men innan man kan lägga in något i de olika frysfacken måste det snabbfrysas och det sker i en hörna med en temperatur på ej mindre än 35 minusgrader. Se dan lägges det in i förvaringen och vill man ta det hem i egna frysboxar, så ombesörjer hr Jacobi nedfrysningen för en billig penning.

Att det hela kommer att bli synnerligen ekonomiskt förstår man då varje box pr år i hyra endast kostar 60 kr medan en hemmabox kostar lika mycket i årlig driftskostnad. Då räknar man inte med anskaffningskostnaden, amortering och ränta. Därför förstår man att hr Jacobis frysboxar varit synnerligen eftersökta. Två tredjedelar är redan uthyrda och det gäller att passa på om man vill ha någon. Ty på onsdag sätter man igång för fullt. Och staden och orten har fått en nyttig anläggning.

Cel.

Energisk man förvandlade gammalt torp på Hallandsås till mönstergård

Ett besök hos lantbrukare Gustav Lundgren, Täppesås, som i går fick pris för sin odalmannabragd.

I novemberdiset ligger Hallandsåsen mörk o. dyster. Den leende och vackra anblick, som i vanliga fall möter bilisten när man närmar sig denna Hallands sydligaste utpost, lyser nu med sin frånvaro och det är bara de mörkgröna fläckar, som bildas av gran- och furuskogen, som livar upp det hela. Men vi ger oss likväl upp för åsen, denna gång inte på den fina västkustvägen utan vi kör mot Eskilstorp och där tar vi av upp mot åsen

På långt håll ser vi vårt mål, det ryker friskt från ett bryggghus eller dylikt men att hitta dit är ändå inte så lätt. Vägen är smal och eländig och går genom en bäckravin där sidorna äro dubbelt så höga som bilen. När vi så kommer upp på sluttningen måste man göra en extra sväng in på en grässlänt innan vägen bär rakt bort till Täppesås, som är vårt mål. Att bo här på sommaren går väl an — men hur är det när snöstormen viner och hålvägen upp är fylld av snö?

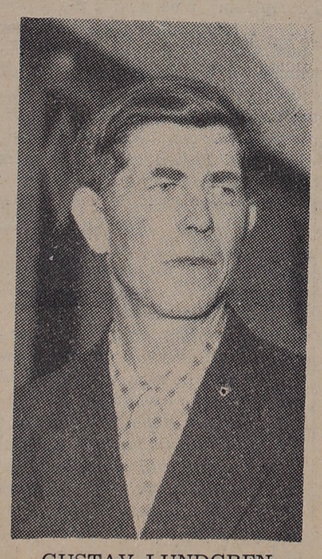

GUSTAV LUNDGREN.

Men det skrattar bara den trevlige herre åt, som vi vi möter här uppe. Han o. hans ställe är vårt mål o. för hans skull har vi gjort färden — i dag skall han få en förnämlig belöning av Södra Hallands Ortsförbund av RLF för ett välskött jordbruk. Hans namn är **Gustav Lundgren**, Täppesås, och det är nog värt att komma ihåg. Han och en av sönerna är just i farten med att spänna ett par vackra hästar för en vagn, som skall köra med säd till möllan. Här uppe på åsen går det inte med traktorer. Och trots att hr Lundgren inte är så särskilt förtjust i att komma i tidningen, får vi dock en trevlig pratstund.

Det är ett gammalt torp under Hemmeslövsgården, som hr Lundgren friköpte för jämnt 30 år sedan. Då var han bara 21 år och är sålunda nu 51 men med ungdomens friska mod gav han sig i kast med de steniga och beniga åkrarna här högt uppe på åsen. Nu vittnar 22 tunnland jord i allra bästa kultur om hans flit och dessutom har han och hans duktiga hustru fostrat nio barn till goda och samhällsnyttiga medborgare. Att det inte varit så lätt varken för Lundgren eller hans fru att klara detta eller för barnen att gå den långa vägen till skolan i ur och skur förstår nog var och en. Men frimodighet, ett glättigt sinne och en bestämd föresats att övervinna alla svårigheter lyser ur Gustav Lundgrens blick när han tittar på den vackra gården och de stenfria gärdena

Gården var som sagt ett gammalt torp men det har helt ombyggts — utom boningshuset, som förbättrats. Men det skall bli ett nytt sådant också då man skall se till, att man får den underbart vackra utsikten just framför sina fönster. En lycklig familj i vacker miljö, enkla och anspråkslösa, så torde den bästa karakteristiken på familjen Lundgren lyda.

Men att barnen äro duktiga och arbetsamma, ser man inte bara på den unge man, som just är farsan behjälplig med att spänna för hästarna. Ett mycket stort och vackert hallonland är också barnens verk. Där hämtar man själva sina 'fickpengar" och där trivs man. Som det så ofta sagts — specialodlingen hör småbruken till, allra helst där man har egen arbetskraft.

Vi tackar hr Lundgren för den allt för korta titten — men som han är blygsamheten själv skulle han helst se, att han slapp komma i tidningen. Men det går ju inte när nu RLF i södra Halland beslutat sig för att hedra honom på ett särskilt sätt.

Cel.

Det är snart 1 dec.

och tid att förnya Eder månadsprenumeration på LAHOLMS TIDNING — ortens egen tidning.

Är Ni redan själv prenumerant så rekommendera LAHOLMS TIDNING till vänner och bekanta, vilka eventuellt ej ha LAHOLMS TIDNING.

Pris kr. 3:25 för dec.

Som vanligt erhålla alla decemberprenumeranterna gratis ett trevligt och gediget julnummer.

Prenumerationspriset för nästa år är oförändrat:

Helår kr. 31:—, halvår 16:50, kvartal 8:75, månad 3:25.

På BIO

Biograferna i Våxtorp och Vallberga

har denna vecka premiär med början i kväll på säsongens största succes "Vingslag i natten" ett mäktigt filmepos efter Saljes roman även om man inte spårar så mycket av den för Salje typiska jordbundenheten och kargheten. I stället har tonvikten lagts på den på samma gång skira och mörka kärlekshistorien mellan Gerhard och prästdottern. Pia Skoglund och Lars Ekborg gestaltar huvudpersonerna på ett vackert och intelligent sätt. Samtliga roller har för övrigt fått goda framställare. Allt som allt en betagande svensk film.

Angående dagar och föreställningstider hänvisas till annons i dagens tidning.

Knäreds biograf

ger onsdag den krutröksosande Wilda västern-filmen "Montanaligan" med Jane Russel och George Brent i huvudrollerna. Den rafflande handlingen skildrar en av Amerikas mest okända gangsterdrottningar vars liga på sin tid höll en hel landsända i ständig skräck. Filmen är inspelad i färg.

På söndag kl. 17 blir det matiné med trevliga Kalle Anka-filmen "Kalle Anka på tapeten", ett kortfilmsprogram som hör till det bästa Disney gjort.

Kvällens program utgörs av den svenska filmen "Kärlek" efter Kaj Munks skådespel.

Hasslövs biograf

ger onsdag vid tvenne föreställningar "Alla tiders 91:an Karlsson" som blivit höstens stora skrattsuccé. Gus och Holger som 91:an och 87:an har sin trofasta publik, och filmen utnyttjar påpassligt alla tillfällen till roliga poänger. Se annons i dag.

Fagerhults biograf

visar i morgon onsdag "Tea for Two" en sång- och dansfilm i färg med smittande melodier och dansnummer i hög klass. Huvudrollerna spelas av Doris Day, Gordon McRae, Gene Nelson, Patrice Wymore, Eve Arden m.fl.

Våxtorps biograf

fortsätter i dag tisdag kl. 8 samt torsdag kl. 6,30 och 8,45 med Salje-filmen "Vingslag i natten".

Skogabyorten får fryshus

I Kattarps skola hölls i går kväll ett informationsmöte i frys husfrågan. Ett 20-tal personer infann sig, och de hälsades välkomna av lärare L. Rosén, varvid han framhöll, att det är inte bara männens arbete som bör moderniseras utan även kvinnornas i hemmet.

Så överlämnades ordet till ingenjör Hellse, Hälsingborg, som redogjorde för kylhusanläggningar och vidare för hur många delägare det behövs i en kylhusförening. Minsta antal ansåg tal. bör vara 34. Kostnaden vid detta medlemsantal blir per medlem 90 kr., vari ingår amortering av anläggningskostnaderna, räntor och driftskostnader. Tal. förordade bildande av en ekonomisk förening för uppförande av ett fryshus.

Den gamla kommittén ansågs ha fyllt sin uppgift med den utredning kommittén hittills förebragt, varför en ny valdes. Valda blev lantbrukare Artur Östring, handl. Ivar Nilsson och lantbrukare Göte Bengtsson, samtliga i Kattarp.

Elva personer tecknade sig genast som delägare i det planerade fryshuset.

Hishult

Hishults nya byggnadsplan.

I dag får hishultsborna tillfälle att se och diskutera den nya byggnadsplanen för Hishults kyrkby. Ingenjör Stenberg, Halmstad, som gjort upp förslaget kommer nämligen att förevisa och förklara sin plan. Den, som är intresserade bör infinna sig kl. 18.30 å kommunalrummet.

Strandhotellet i Mellbystrand utarrenderat

Direktör C. BRODIN

Ägaren till den kända sommarrestaurangen Strandhotellet i Mellbystrand, direktör Bror Fähre, som även är chef för de välbekanta Färeindustrierna i Sibbhult, har för en tid av tre år utarrenderat restaurangen till restaurangchefen på Frimurarhotellet i Malmö, Carlåke Brodin.

Markaryds-bygden

Laholms Tidnings lokalredaktion: Markaryd, Villagatan
Redaktör Sven B. Jönsson. Tel. 150.

Markaryds Bio

Onsdag kl. 8 em.
CIMARRON KID
med Audie Murphy och Yvette Dugay. Barnförbjuden.

Fagerhults Bio Onsd. kl. 7.30. Baritillåten. Doris Day i färgfilmen THE FOR TWO
Fred. Kvinnan som försvann.
Sönd. kl. 7.30. Bfbj. Färgfilmen Stilla havets hjältar.

Demonstration

i
FRYSKONSERVERING
med Prestcold frysbox fred. den 27/11 kl. 15—17 och 19—21 på Höstsols Pensionat.

AKTUELLT från JACKSONS MARKARYD

Tel. 57.

Dubbelkrock i Markaryd.
En dubbelkrock inträffade på lördagseftermiddagen i Markaryd. En springpojke anställd i handelsfirman Adolf Jackson kom på en trehjulig transportcykel lastad med en större träfiberplatta. En bil kom och väjde undan för ett par andra cyklister varvid det inte bar sig bättre än att bilen slog till träfiberplattan som i sin tur kastade omkull pojken, som slog i gatan. I samma veva kom en personbil söderifrån med hög hastighet. Som ett under lyckades springpojken kasta sig åt sidan och undgick därvid att bli överkörd men cykeln stod på vägen och personbilen körde rakt på denna. Polisutredning pågår.

Markaryds mejeri fick medalj för bra smör.
Höstens sedvanliga smör- och ostprovningar för Kronobergs län har hållits i Växjö. Bland de mejeri som hade hög klass på sitt smör märktes Markaryds mejeriförening och smörtillverkaren Bertil Larsson fick härför mottaga silvermedaljen.

Markaryds Bio
spelar i morgon onsdag "Cimarron Kid" en färgfilm i technicolor med Audie Murphy och Yvette Dugay i huvudrollerna. En spännande film från vilda västern där det skjutes friskt och är laddat med många präktiga slagsmål. Filmen är barnförbjuden.

Insatskapital . . .

Forts. fr. föreg. sid.

gör. Liksom kommunerna nu håller på och samlar ihop till fonder, så bör även föreningarna kunna göra det.

Enighet om egna kapitalet

Hr **Algot Hantoft:** Det är ju roligt att det är en sådan enastående enighet om det egna kapitalet. Men det finns ju alltid riskmoment och dessa bör bäras av fondmedel så att insatserna kan lämnas tillbaka — men en viss återhållsamhet bör det dock vara.

Hr **Axel Månsson,** Orreberg: Det skulle vara oerhört farligt att inte betala tillbaka insatserna till lantbrukarna och det är även farligt att låta efterträdarna övertaga dessa. Men tag gärna ut insatskapitalet så stort, att föreningen kan skötas rejält.

Hr **Arne Jacobsson,** Veinge: Insatskapitalet skall ovillkorligen lämnas tillbaka den gången någon lämnar sin gård men inte när vederbörande bara går ur föreningen. Annars skulle solidariteten bli dålig. Men föreningarna behöver också sina pengar.

Hr **Gösta Göransson,** Rostorp: Det behövs pengar för akuta behov och det har diskuterats, att vi skulle låna av våra egna, exempelvis genom att låta insatserna stå kvar i föreningarna mot ränta.

Hr **Richard Bengtsson,** Ränneslöv: I vissa branscher behövs det mycket stora investeringsbelopp och föreningarna kan komma i besvärliga lägen. Därför måste det ske en fondbildning och det på längre sikt. Om det sedan blir stora anläggningar och stora problem — vem skall då stå riskerna? Skall det sedan utredas om skatt skall tas ut på omsättningen i föreningarna, så har vi ju den gamla, förhatliga omsättningsskatten tillbaka. Det är ett direkt slag i ansiktet på jordbruket och det gäller för oss att se upp.

Farligt med enbart lån.

Revisor **Ruhne:** Man får nog göra en viss avvägning om man skall fondera eller låna. Det är en alltför stor risk för en förening att bara leva på lån om det exempelvis skulle bli ett mycket kraftigt prisfall. Möjligheten av att låna av medlemmarna har prövats i bl. a. Skåne men det är ett mycket stort arbete för de kontor, som skall räkna ut lån, amortering och räntor. Och det blir inte billigare. Den planerade omsättningsskatten berör inte bara de ekonomiska föreningarna utan i lika hög grad alla bolag och annat. Men än så länge vet man intet om detta.

Hr **Axel Kristiansson:** Kapitalanskaffningen är ett problem inte bara för föreningarna utan för jordbruket i dess helhet. Många av de yngre får faktiskt betala växelräntor på sina lån.

Hr **Gustav Hermelin:** Fröllinge: Skall fondavsättningen ökas, så måste avräkningspriserna sänkas. Men till allra sist beror det dock på den affärsmässiga skötseln av företagen.

Mjölkpriserna.

Efter ytterligare några inlägg blev det kaffepaus och sedan talade disponent **Sune Jacobsson,** Halmstad, om de statliga regleringarna och mjölkpriset. Då detta i stort sett sammanföll med hans föredrag i Skottorp för några dagar sedan, utförligt återgivet i Laholms Tidning, återupprepar vi det ej här. Han klargjorde emellertid, att leveranstillägget sänkts med ett öre och att producentbidraget nu är behovsprövat och tillhandahålles av lantbruksnämnderna.

Detta senare underströks ytterligare av hr **Arne Jacobsson,** Veinge, i den följande debatten varefter hr **Ernst Johnsson,** Spånstad, fastslog, att en försämring av producentpriset har ägt rum. Men vilken apparat är nu inte detta med att fördela de 146 miljoner i statsbidrag. Jag gick upp på en kommission i Stockholm och där satt 300 personer och gjorde sådant. Men så skall det också fördelas på 40 olika bidragsformer. Och nu har ju statsbidraget sjunkit till 102 miljoner. Men behovsprövningen är felaktig och en oerhört stor apparat för lantbruksnämnderna. Det blir så, att den sparsamme och flitige han får ingenting men hans motsats desto mera.

Hr **Alvar Andersson,** Knäred: Johnsson har delvis rätt men det allra värsta är att producentbidragen äro kopplade till jordbrukets bortrationalisering. Det är endast sådana, som hade producentbidrag före 1948, som kan få sådant och efter hand som dessa faller bort så försvinner också bidraget. Men nu är det hela beslutat och ingenting att göra något åt.

Revisor **Ruhne:** Så farligt som hr Johnsson målar det hela är det inte. Kostnaderna för bidragens fördelande betalas särskilt av staten till Svenska mejerierna riksförening och anslaget går ograverat ut till lantbrukarna. Och av de 300, som äro sysselsatta på denna förening är det säkerligen bara 25—30 stycken, som sysslar med anslagsfördelningen, de andra har andra uppgifter.

Mejeridriftens rationalisering.

Därefter fortsatte disponent **Jacobsson** att tala om mejeridriftens rationalisering liksom i Skottorp. Han framhöll dessutom, att maskinutvecklingen på mejeridriftens område gått oerhört fort. Högre arbetslöner och brist på arbetskraft har nödvändiggjort rationalisering. Smöret måste bitas upp genast och förpackas i halv- eller kvartskilo, annars blir det mycket sämre. Detta i sin tur har aktualiserat smörcentraler. Danskarna bitar redan nu allt det smör, som skall gå på export. Men de små mejerierna har inte råd att skaffa sig bitmaskiner. Hur det hela skall ordnas vill jag inte yttra mig om nu — Svenska mejeriernas riksförening håller på med en generalplan för hela rationaliseringen till gagn för mejerihanteringen, slutade talaren.

Hr **Arne Jacobsson,** Veinge: Jag hade väntat, att disponenten skulle gå in på ordet fusion, ett förhatligt ord för de flesta jordbrukare. Men det är inte tillfyllest, som VMC nu arbetar. LMC i Göteborg kan inte trygga sina leveranser och i norra delen av området råder det kolossala säsongvariationer på mjölktillförseln. Där uppe får lantbrukarna 4 à 6 öre mera för mjölken men det vill våra mejerinmän inte erkänna. Om vi än inte får så mycket, så borde det bli en större rättvisa och jag hoppas, att den kommitté som nu arbetar, kan åstadkomma något. Men skall det bli någon större fusion så får det inte bli till det sämre för oss.

Hr **Ernst Johnsson,** Spånstad: I juli avräknade LMC 34 öre och det kunde vi göra hemma i Oskarström också.

Disponent **Jacobsson:** LMC:s årsavräkning är 36,1 öre och Oskarströms 33,1. Man måste taga hela årsmedeltalet.

Hr **Axel Månsson,** Orreberg: Det finns jämförelsetabeller, som man kan se alla avräkningar mellan olika mejerier. Jag är med i den kommitté, som arbetar med fusionsbildningar och vi hoppas bli färdiga nästa år. I fortsättningen lämnade talaren en redogörelse för mejeriplanerna i västra Sverige allt sedan början av 30-talet och konstaterade, att det alltid varit väldig villervalla med prisutjämningar och marknadsavgifter och att VMC, trots att det varit välskött, inte helt fyllt sin uppgift. Och nu har LMC blivit allt för stort.

Hr **John Jönsson,** Trönninge: Vi tycker att fusionen här är en stor fråga men tänk då på mjölkcentralen i Stockholm som har mer mjölk än hela VMC. Söder om Falkenberg produceras mycket mjölk och mer blir det säkerligen. Vi har med undantag av Halmstad inga större konsumtionsorter och vi måste göra klart för oss, att Göteborg är vår främsta avsättningsort. Går vi miste om denna, så får vi gå tillbaka till rena produktmejeriet med sämre priser.

Ytterligare en hel del inlägg följde, bl. a. berörande möjligheterna för mejerierna på skogsbygden i södra Halland att gå med i Halmstad, de små mejerierna vara eller inte vara, priset på konsumtionsmjölk kontra produktmjölk m. m. innan hr Karl Arvid Månsson kunde förklara diskussionen och hr Artur Pålsson den givande stämman avslutad.

Cel.

SLU

Ahla SLU-avd.
har haft tävlingar i kunskapsprov, rättskrivning och frökännedom.

Resultat: Kunskapsprov: Evy Jönsson, Ahla 25 p., Ingegerd Pålsson, Restad, och Torsten Nilsson, Ahla 21,5 p., Sven Gustavsson, Ahla, 18 p.,

Rättskrivning 1) Evy Jönsson, Ahla, 2) Ebbe Bengtsson, Köpinge, 3) Ingegerd Pålsson, Restad, 4) Marianne Jönsson, Ösarp

Frökännedom 1) Torsten Nilsson, Ahla, 2) Ingegerd Pålsson, Restad, 3) Evy Jönsson, Ahla, 4) Marianne Jönsson, Ösarp.

Tävlingarna som ägde rum i Lagagården, omfattas med stort intresse.

Predikoturer

Linghults skola. Torsdag kl. 19 församlingsafton med tal av kh. Ludvig Bengtsson, Fagerhult, som också visar en hembygdsfilm från Dalarna. Kaffe.
Ekeryd Betania tisd. 19,30 v.-möte distr.-sekr. B. Andersson, Ch. Berg sångarna. Onsd. 15 symöte, 18 jun., 19,30 v.-möte B. Andersson, Ch. Berg, sångarna. Fred. 19,30 v.-möte B. Andersson, Ch. Berg, sångarna
Knäred Betel torsd. 18 jun.-möte, 19,30 v.-möte distr.-sekr. B. Andersson, Ch. Berg. Lörd. 19 missionsförsäljning medv. B. Andersson, Ch. Berg, jun. servering. gåvor emottages tacksamt.

Ränneslöv

IOGT, Edenberga.
Logen Edenberga Framtid har haft möte under medverkan av ordf. i Hallands distrikt, inspektör Erik Lundbom, Halmstad, som höll ett intressant föredrag. Mötet var välbesökt, och 12 nya medlemmar vann inträde. Efter hr Lundboms föredrag vidtog samkväm. Logen har vidare haft ett välbesökt offentligt möte, varvid distr.-sekreteraren, folkskoll. Sigfrid Johansson medverkade. Glada gänget från Genevad svarade för underhållningen.

Allt klart för "årets drabbning"

Matchen refereras på femton språk

LONDON: Fotbollslandskampen mellan England och Ungern på Wembley om onsdag tilldrar sig troligen större intresse världen runt och framför allt på den europeiska kontinenten än någon annan fotbollsmatch hittills, skriver Reuters sportredaktör Vernon Morgan. Ungrarna betraktas av många som världens bästa fotbollsspelare. De kommer till Wembely obesegrade de tre senaste åren och med en verkligt imponrande resultatlista. Efter andra världskrigets slut har de bara förlorat sju matcher och deras utmärkta forwards har prickat in bortåt 250 mål, medan försvaret kapitulerat omkring 80 gånger. De har vunnit den olympiska titeln och satt sig i respekt hos alla som sett dem spela.

England är ännu obesegrat på engelsk mark, då motståndaren varit ett kontinentalt lag. En del engelska skribenter uttalar sig säkert alltför opitimistiskt och baserar sina tips på det relativt svaga spel ungrarna visade mot Sverige åtta dag i söndags. De glömmer att alla lag har rätt att ha en dålig dag.

Vem kommer att vinna? Bookmakers tror inte på oavgjort ty de bjuder 5—2 på att det inte blir ett sådant resultat. Om ungrarna skjuter, när de har chansen, tror jag att de kommer att vinna, fortsätter Morrgan. De komme säkert att ha det mesta av spelet, men de torde inte nå sitt mål, seger över England, om de inte skjuter hårt och ofta.

Ett bevis på det stora intresset för matchen är att den kommer att refereras på mer än ett dussin språk. I radio sänds den på franska, tyska, holländska, flamländska, kroatiska, rumänska, italienska, grekiska, spanska, portugisiska, turkiska, tjeckiska, svenska och naturligtvis ungerska och engelska. Intet en biljett har gått att uppdriva på veckor vilket betyder 100.000 åskådare på Wembely. Intäkterna beräknas uppgå till cirka 750.000 kronor.

Ungrarna tillkännagav på måndagseftermiddagen sin uppställning. Det blir exakt samma lag, som spelade första halvlek mot Sverige eller från mål till vänsterytter: Grosics, Buzanski, Lorant, Lantos, Boszik, Zakarias, Budai, Kocsis, Hidekuti, Puskas, Czibor.

Stan Matthews — skall hans passningar bli avgörande?

I Englands lag spelar gamle Stan Matthews hy. Laget som fått förtroendet att rädda Englands ära ställer upp som följer:

Merrick, Birmingham, Ramsay, Tottenhamn, Eckersley, Blackburn, Billy Wright, Wolverhampton, Johnson, Blackpool, Dickinson, Portsmouth, Stan Matthews, Blackpool, Ernie Taylor, Blackpool, Stan Mortensen, Blackpool, Jimmy Sewell, Sheffield Wednesday, Tom Finney, Preston.

SCHACK

Turnering i Blå Hallen

Erik Lundin segrade

STOCKHOLM (TT)
Internationelle mästaren Erik Lundin, Stockholm, vann Collijnjubileets elitturnering, som på söndagen avslutades i Blå Hallen i Stockholms Stadshus. Slutstriden blev mycket hård. Lundin vann på 7½ poäng. Närmast följde A. Werle, Stockholm, 7 poäng. E. Åhman Göteborg, nådde 4½, E. Arnlind, Östersund, 4, G. Magnusson, Stockholm, 3, S. Nyman och O. Sterner, Stockholm, vardera 2½ och sist kom juniormästaren B. Sehlstedt, Uppsala, på 1½ poäng.

I sjunde ronden vann Sundberg över Arnlind, Magnusson över Nyman, Åhman över Sehlstedt och Werle över Sterner. Danielsson—Lundin remi.

I åttonde ronden vann Werle över Danielsson, Lundin över Arnlund, Sundberg över Nyman, Sehlstedt över Magnusson och Åhman över Sterner.

Nionde ronden: Danielsson vann över Sterner, Werle över Arnlind, Lundin över Nyman, Magnusson över Åhman. Sehlstedt—Sundberg remi.

Veteranturneringen blev en mycket segsliten uppgörelse. Schackmästarna Simon Krenzisky, Malmö, Ernst Jazobsson, Stockholm, f. nordiske mästaren Oscar Nilsson och schackmästaren G. Dahl, Västerås, slutadt alla i toppen på 5 poäng.

Frank Sedgman vann åter proffsturnering

PARIS.
Frank Sedgman upprepade sin seger från proffsens tennis-VM i Wembley förra veckan genom att i finalen i Paris slå Richard Pancho Gonzales med 6—1, 6—3.

Pancho Segura vann över Don Budge med 6—4, 6—4 och blev trea i turneringen.

Tidigare i turneringen hade Sedgman slagit Segura med 4—6, 6—3, 6—4 och Gonzales vunnit över Budge med 6—2, 6—4.

I dubbelfinalen segrade Sedgman och Budge över Segura och Gonzales med 2—6, 9—7, 6—4.

JIMMY HOGAN TIPPAR UNGERN

LONDON. (AEP)
Chelseas coach Jimmy Hogan är en av de få engelska experterna som anser det möjligt att Ungern vinner matchen mot England. Detta vore nyttigt för de engelska spelarna som behöver en lektion i att fotboll spelas på marken och inte i luften (not in the air), säger Hogan.

BORDTENNISNEDERLAG FÖR LAHOLM.

BTK Serve i Laholm har gjort många bra matcher i höst i de olika serierna men i söndags trillade klubben på ett stora nederlag — för all del inte oväntade. I div. IV vann Fjärås — en av Hallands bästa bordtennisklubbar — med 6—1 och Laholms enda vinst hemfördes av Erling Johansson. I halländska juniorserien vann Falkenbergs juniorer över Laholms med 6—2. Laholmsvinsterna hemfördes av Ingemar Ingvarsson och Jan Erik Persson.

Visit hos Solens Son

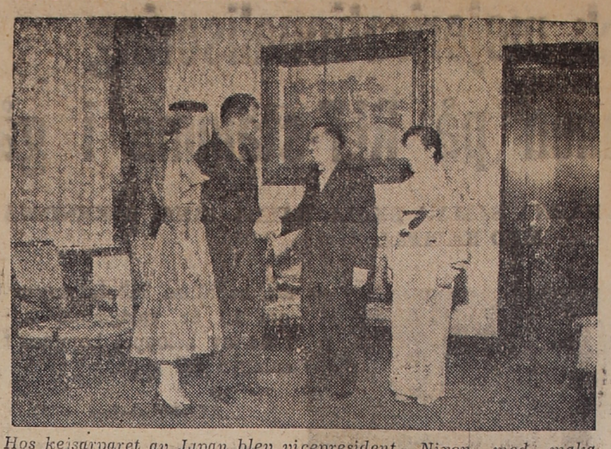

Hos kejsarparet av Japan blev vicepresident Nixon med maka mottagna vid sitt besök i Tokyo. Här ses kejsarparet välkomna de amerikanska gästerna i det kejserliga palatset.

Svensk älgstam väcker uppseende i andra länder

STOCKHOLM.
Är det ett önskemål för Sverige att få hit jaktturister? Frågan ventileras i senaste nummer av Sv. jägareförbundets tidskrift, som finner den kunna besvaras både med ja och nej.

Hittills har vårt land inte spelat någon större roll som mål för turistande utländska jägare och trofébesökare, medan Norge med sin himlastormande fjällvärld, sina laxälvar och sin högfjällsjakt länge lockat utlänningar, främst anglosachsare. Före och mellan de stora krigen gästades visserligen Skåne av några få kontinentala troféspecialister, inriktade på de skånska råbockarna, Smålands högmossar och skogsfågelsterrängen frestade särskilt danska jägare och den växande älgstammen började så smått i "representationssyfte" serveras utländska affärskontakter, men allt skedde i liten skala. De svenska resurserna att bjuda utlänningarna vad de söker har aldrig varit särskilt stora och Sverige nämnes mycket sällan i böcker om europeisk jakt och europeiska viltstammar. Denna idylliska tillbakadragenhet kan emellertid inte fortsätta i längden med vår nuvarande älgtillgång, som måste väcka uppseenden och den har också börjat locka främmande länders jägare till försynta knackningar på portarna för att få vara med och dela så mycken väldig jägarfröjd.

Frågan blir då, i vilken mån turistjägaren är ett önskemål i vårt land. Jaktmarkerna räcker på många håll dåligt till för de egna jägarna. Man kan svara både ja och nej på frågan om vi verkligen har något att bjuda och om svenska jägare och svensk jakt kan ha någon fördel av främmande gästspel i våra svårjagade marker. En mera omfattande och storslagen turistjakt, frampressad med all hjälp av moderna reklammöjligheter, skulle säkerligen bara skapa ytterligare svårigheter för den redan förut väl så problemspäckade svenska jakten. Men en sunt framväxande, ökande kontakt med utländska jägare, jagande i svenska jägarlag och till hyggliga priser serverade acceptabla utsikter att få skjuta, pör i huvudsak endast bära gott med sig. I första hand kommer naturligtvis älgjakten ifråga, då ett möte i nordisk vildmark med storvilt av den kalibern för de kontinentala jägarna måste vara särskilt lockande. Risken att få hit dåliga jägare som skadskjuter folk och fä eller på annat sätt bär sig illa åt är nog inte så stor. Vi är själva inte så dåliga på området.

Till sist konstateras, att under senaste året ett särskilt företag bildats, som arrangerat ett antal jakter för svenska jägare utomlands som för utlänningar här. Jakterna har i stort sett varit framgångsrika. En fortsatt utveckling förefaller önskvärd och tillönskas framgång. En annan form för internationell kontakt är bytesjakter mellan jägare i olika länder. Om någonsin kontakt över gränserna skall kunna skapa trevnad och förståelse för andra folk och deras problem, bör det vara när man samlas kring ett intresse så levande starkt, så oemotståndligt som lusten till jakt och fritt liv i markerna, heter det till sist.

Japan mördade 15 kvinnor

En 27-årig gårdfarihandlare, Genzo Kurita, har bekänt att han mördat 15 kvinnor sedan 1946, meddelar polisen i Yonezava.

Kurita är redan dömd till döden för att brutalt ha mördat två kvinnor i Chiba, norr om Tokio, förra året.

Polisen har nu funnit liken efter tolv av hans offer, av vilka de flesta har varit prostituerade kvinnor.

Femma i skatt för alkoholsvaga spritdrycker?

STOCKHOLM
Systembolagsfolket är mycket belåtet med överdir. Almgrens förslag till nya normer för avvägning av spritdrycksbeskattningen m. m. Hos finansministern förklarar sålunda nu Systembolagets förtroendenämnd, att förslaget innebär djupgående rationalisering och förenkling;; för bolagens del förenklas faktureringen och bokföringsarbetet. Konstruktionen ger också möjlighet att befordra övergång av konsumtionen från alkoholstarkare till alkoholsvagare drycker. Men härvidlag anser nämnden, att man kan gå längre än utredningsmannen gjort.

Nämnden ifrågasätter, om man inte bör införa en särskild skattesats för drycker med så låg alkoholhalt som 32 proc. Fasta avgiften här bör bli 5 kr utöver omsättningsskatten, medan Almgrens förslag är 6 kr för alkoholhalt under 35 volymprocent. Vidare anser nämnden kunna övervägas att höja fasta avgiften i högsta skattegruppen till kr 8:50 (enligt Almgrens förslag 8 kr vid volymprocent över 42 proc.). Hans förslag om avgifter å 6 resp. 7 kr i mellersta skattegrupperna kan godtas. Om finansministern inte finner skäl att utöka antalet skattegrupper, anser nämnden, att spännvidden mellan avgiften å 7 kr i mellangruppen och avgiften i högsta resp. lägsta grupp bör bestämmas till förslagsvis 1:50.

Enligt det föreliggande förslaget kommer viss fördyring att inträda ifråga om de allra billigaste lättvinerna, något som kommer att motverka önskemålet om övergång till drycker med lägre alkoholhalt. Med hänsyn till bl a. att priserna på dessa viner i förhållande till grannländerna är låga godtas dock förslaget. Även godtar förtroendenämnden förslaget om att utskänkningsskatten på starkviner skall sättas till 30 proc. av utskänkningspriset och om slopande av samma skatt på lättvinerna. Dock bör, säger nämnden, nuv. frihet för restauratörerna att själva bestämma utskänkningspriserna på vin upphävas; dessa priser bör i stället fastställas av kontrollstyrelsen. Det förekommer nu stora variationer mellan olika restauranger ifråga om vinpriserna, t. o. m. större än vad utredningsmannen påvisat.

När det gäller starkölet hävdar nämnden, att priset ej bör sättas för högt, om detta öl med framgång skall kunna konkurrera med alkoholstarkare drycker. Ett pris av 1 kr pr flaska bör inte överskridas. Ifråga om läskedryckerna har nämnden inte ansett sig böra göra något uttalande i annan mån, än att nämnden uttalar sig för särskild beskattning av colacoladryckerna, av vilka konsumtionen synes tilltaga.

PRENUMERERA

Skolungdom läser serietidningarna av brist på böcker

STOCKHOLM
Nutidens skolungdom är inte serie- och magasinslukare av så att säga födsel och ohejdad vana utan när den vill stilla sin läshunger följer den minsta motståndets lag och tar vad som finns inom räckhåll — och så blir det serieläsning. Detta är ett av slutresultaten av den undersökning rörande skolbarnens läsvanor, som folkskollärarinnan Eja Eneklo-Andersson företagit bland 920 skolbarn i Örebro. Hon anser sig kunna slå fast,, att flertalet av barnen föredrar att läsa böcker. Varför läser de då inte böcker i stället för serier? En pojke skriver: "Jag läser serietidningar för jag har inget annat att läsa". Samma tankegång går igen i många andra barns svar. En annan pojke skriver: "Jag läser serietidningar för de är så billiga och bra". Det är för besvärligt att gå till ett bibliotek, och böckerna är för dyra att köpa. I Sveriges folkskollärarinneförbunds organ påpekar fr. Eneklo-Andersson, att här ligger fältet öppet för bokförläggarna att göra en god insats. Om böckerna vore endast något dyrare än serietidningarna är hon nog optimistisk att tro, att böckerna skulle slå ut serietidningarna i många fall.

Helt kan man nog inte komma ifrån serierna och det är ju ej heller nödvändigt, heter det vidare. Vi måste skilja på serier och serier. Det finns en del bra sådana, men det gäller att skydda barnen från de enformigt brutala gangsterserierna. Skall det vara nödvändigt att importera all denna asociala smörja från USA? Vi har väl i Sverige stoff till mängder av spännande serier, exempelvis från vår egen historia. Det har länge sagts, att tiden är mogen för en "serierevolution". Om bara herrar seriemakare, som sitter med makt och möjlighet, ville låta våra egna konstnärer, pedagoger och lustigkurrar få sin chans, så skulle de säkert skaffa barnen de serier som de behöver i olika åldrar.

95 à 96 proc. av skolbarnen tidningsläsare

Bland undersökningens slutresultat kan nämnas, att endast 5 proc. av flickorna och 4 proc. av pojkarna svarat, att de inte läser dagstidningar. Det är förstås främst serierna som läses. 70—75 proc. av flickorna och 67,5 proc. av pojkarna uppger att de läser serierna i dagstidningarna. Därnäst kommer när det gäller flickorna: nyheter och händelser 25 proc., olyckshändelser och brott 15,5, annonser 7 och film 6 proc. Av pojkarna läser 31,5 proc. idrott, 15,5 proc. nyheter och händelser, 11,5 proc. olyckshändelser och brott samt 5 proc. annonser.

En fråga var: Vad läser du allra helst? Svaren på denna fråga är mycket glädjande. Böckerna leder med stor marginal i popularitet. Intresset för böcker synes stiga något med ökad ålder för flickorna, men hos pojkarna råder motsatta förhållandet. Bokintresset sjunker med minskad begåvning; störst är intresset för böcker bland flickorna. När det gäller serietidningar visar undersökningen, att intresset minskar med ökad ålder och ökad begåvning. Veckotidningar läses mera av flickor än av pojkar; här visar intresset ökning med ökad ålder och minskad begåvning. Magasinen hade så få läsare bland barnen, att några slutsatser om pojkars och flickors olika intresse för dem ej kunnat dras.

BONN: Omkring 20,000 tyskar hålls fortfarande kvar i Tjeckoslovakien, meddelar det västtyska socialdemokratiska partiet i en skrivelse på måndagen. De flesta av dessa tyskar avtjänar långa fängelsestraff för mindre förseelser. Majoriteten av dem blev tyska medborgare då Tyskland tog Sudetlandet, heter det.

Nya Hedinteckningar

Hamnen i Bushir vid Persiska viken. 1886.

Av Sven Hedin utkommer ännu en opublicerad bok till hösten, i viss mån en motsvarighet till hans fjolårsbok "Mina hundar i Asien". När bildmaterialet till den nya boken skulle utväljas, fann man, att det förelåg ett mycket större antal hittills opublicerade teckningar av Sven Hedins hand än man hade anat och den nya boken har därför blivit särskilt rikt illustrerad. Dess titel är "Karavan och tarantass. Med hästar genom Asien" — tarantass är namnet på en låg, fyrhjulig rysk vagn.

Laholms Tidning - ortens tidning

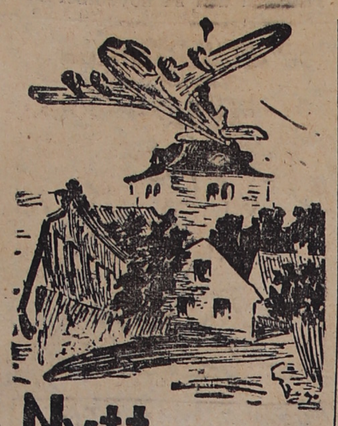

Nytt och flytt

Dagens namn:
GUDRUN.
Solen går upp kl. 8.15 och ned kl. 15.39.

Morgondagens namn:
KATARINA.
Solen går upp kl. 8.20 och ned kl. 15.37.

Dagens dikt:

Men du får ej tröttna
att viska om hoppet
och sjunga om glädjen.
I de milda ordens skimmer
blir det hårda, njugga brödet
mjukt och stort
och det unkna vattnet i ler-
krukan
honungsmjöd i silverbägare.

(JACOB TEGENGREN.)

Skönlitteratur i taxi

De flesta New York-bor har för vana att prata med chaufförerna när de åker taxi. Chaufförerna i New York vet allt om dagens händelser i jättestaden och många av dem har en flödande tunga. Detta har ett av stadens bokförlag tagit fasta på. Det har nämligen börjat dela ut sina nyutkomna böcker gratis till en del av droskförarna. Meningen är naturligtvis att dessa skall läsa böckerna och sedan berätta om dem för sina kunder. Förlagets reklamchef påstår att man redan kunnat konstatera att denna form av pratpropaganda gör god effekt. Förlaget upplagor stiger.

— Oh, styrman, är de verkli gen till mej?

Elvaåring blev folkskollärare

I den lilla staden Bouzemont i Elsass i Frankrike råder revoltstämning både bland folkskolans elever och bland stadens fullmäktige då det har blivit strid mellan staden och det franska undervisningsdepartementet om världens yngste folkskollärare, Michel Lêveque, en 11-årig pojke som utövar magisterjobbet i en av stadens skolor. Franska undervisningsministeriet har nämligen med omedelbar verkan flyttat den tidigare folkskolläraren till annan ort och glömde att utnämna resp. att skicka en ersättare till Bouzemont. Eleverna i den lärarlösa skolan valde då lille Michel till sin lärare. Stadens magistrat och skolmyndigheter gav den 11-årige magistern bemyndigande att som tillförordnad lärare få vara verksam vid skolan så länge undervisningsdepartementet inte sörjer för kvalificerad ersättare. Stadsfullmäktige känner nämligen till hur långsamt den franska förvaltningens kvarn brukar mala och de räknar med att det kan dröja veckor och månader innan en ny skolmagister uppenbarar sig i Bouzemont. Eleverna och målsmännen liksom unge Michel är fullt nöjda med arrangemanget, men det är inte herrarna i Paris. När undervisningsministeriet fick kännedom om den 11-årige tillförordnade läraren, befalldes att barnen i der berörda skolan skulle besöka en annan skola som ligger tre kilometer längre bort. Men då trädde både eleverna och målsmännen samt Bouzemonts stridbara stadsfullmäktige fram och förklarade att de inte underkastar sig regeringens order utan lille Michel får fortsätta som tillförordnad lärare med full lön, tills departementet skickar en ny magister.

Själv kör Ni inte om i kurvor eller på backkrön. Men ta med i beräkningen att andra tyvärr kan göra det. Sakta därför in ordentligt i god tid och var beredd på det värsta.

Saima kanal åter aktuell

Enligt den uppseendeväckande intervjun med f. d. statsministern Uhro Kekkonen — intervjun offentliggjordes i den i Helsingfors utkommande agrartidningen Maakansa den 18 november — har Sovjets sändebud i Finland antytt, att Ryssland vore villigt att bereda Finland vissa förmåner på det ekonomiska området. Till dessa förmåner skulle bl. a. höra rättigheten att ånyo utnyttja Saima kanal. "Om Finland önskar att förhandlingarna om Saima kanal återupptas, så kommer slutresultatet att bli positivt", yttrade sovjetministern Lebedev till hr Kekkonen; en förutsättning vore dock att bägge länderna iakttar den politik, som bygger på vänskaps- och biståndspakten av år 1948.

Det säger sig självt, att de olika förslagen i detta erbjudande kommer att bli livligt diskuterade ur olika synpunkter i Finland. Intervjun i och för sig och tidpunkten för dess offentliggörande blir givetvis ett stort inrikespolitiskt debattämne. Uttalandet om Saima kanal väcker i varje fall till livs minnen av de förhoppningar man hyste i samband med fredsslutet år 1947. Förlusten av Saima kanal vid Moskvafreden i mars 1940 kändes utomordentligt tung i Finland. Då villkoren för vapenstilleståndet dryftades man och man emellan hösten 1944, så anknöts förväntningarna om eventuella uppmjukningar till vad som kunde nås beträffande nämnda kanal. Gränsen hade nämligen dragits så, att den genom att korsa kanalen lämnade 30 km av densamma på den ryska sidan, vilket innebar att den upphörde att existera som trafikled.

Då Saima kanal i mitten av det senaste århundradet kom till — den byggdes under åren 1844—1856 — betydde detta en dittills aldrig skådad omvälvning i Finlands trafikförhållanden. Sedan urminnes tider hade transporterna från Östra Finland, alltså från Karelen och Savolax, letts till hamnarna vid Bottniska viken, i viss mån även till Ladoga. Den nya kanalen, som kostade den för sin tid enorma summan av 12 miljoner mark, gav handeln en alldeles ny väg. Det blev Finska viken med Viborg, där kanalen mynnade ut i havet, som fick mottaga den trafik, vilken tidigare längs olika landsvägar sökt sig till de bottniska hamnarna. För dessa sistnämnda betydde kanalen förlusten av ett synnerligen värdefullt uppland. Men för Viborg innebar Saima kanal början till en ny merkantil storhetstid.

Under flera decennier betraktades Saima kanal som Finlands betydelsefullaste prestation i fråga om kommunikationernas utveckling. Finland byggde väl senare en mängd andra kanaler, men Saima kanal ansågs dock på något sätt vara den klassiska och normgivande. Saimavattnen, som sträcker sig från Willmanstrand till Kuopio, blev bland Finlands många sjöar och stråtar de enda, som tack vare denna kanal hade förbindelse med havet. Ekonomiskt var kanalens betydelse oerhörd. Skogar och råvarutillgångar i det inre Finland, som man tidigare i brist på kommunikationer inte kunnat utnyttja, fick värde och liv.

Moskvafreden efter vinterkriget 1940, vapenstilleståndet i september 1944 och fredsslutet 1947 stängde visserligen denna oersättliga förbindelseled mellan det inre Finland och havet, men hoppet om att åter kunna utnyttja kanalen ville inte dö. Redan i början av år 1946, då en regeringsdelegation från Finland besökte Moskva, hade frågan om kanalen bragts på tal. Delegationen återvände med ett besked, som visserligen inte då fick publicitet, att de styrande i Moskva hade haft en klart positiv inställning till önskemålet. Några principiella hinder för att återupptaga trafiken fanns det inte, hette det. Vad som skulle ordnas var mest av teknisk natur. I ett tal vid årsskiftet 1946—1947 berörde statsminister Mauno Pekkala (folkdemokrat) kanalfrågan och uppgav, att den utvecklades i ansam riktning. Samtidigt stängdes den inre sjövägen genom det till Sovjet utarrenderade Porkalaområdet nära Helsingfors, vilket nödvändiggjorde en ny havsfarled utanför området. Vid den tiden fick man dock till stånd ett arrangemang med järnvägstrafik genom Porkalaområdet. Vilken roll man på ryskt håll tillmätte dessa trafikproblem framgick av, att biträdande utrikesministern Vysjinski fungerade som ordförande i den ryska delegationen, vilken behandlade nämnda frågor.

Under de senaste åren har man i Finland resignerat beträffande möjligheterna att åter få begagna Saima kanal. En mängd projekt har gjorts upp gällande byggandet av en ny kanal eller nya förbindelser till lands. Om det skick, i vilket Saima kanal befinner sig, har det förekommit rätt få uppgifter i pressen. Av dessa har det framgått att slussarna är tämligen väl bibehållna. De sakkunniga har dock befarat, att trafiken genom kanalmynningen i Viborg måste föregås av en del viktiga reparationsarbeten. Anläggningarna vid Slottssundet i Viborg skadades under krigen. Värre bör skadorna dock inte vara än att trafiken, efter ett par tre månaders reparationer, kan komma i gång, om blott en överenskommelse nås.

Allt flera kvinnar hamnar i sinkabirum

STOCKHOLM

Kvinnofylleriet har i år ökat väldeliga att döma av kontrollstyrelsens senaste fylleristatistik, vilken närmast avser årets andra kvartal. Det visar sig, att antalet kvinnor som måste sakfällas ökat med inte mindre än 48 proc. jämfört med samma kvartal i fjol. Även under årets första kvartal var antalet för fylleri anhållna kvinnor stort, så att totala ökningen för första halvåret 1953 uppgår till 36 proc. Kvinnofylleriet synes nu ha dubbelt så stor omfattning som under åren närmast före kriget. Dock kan man inte tala om ett nytt område, där kvinnorna lägger i dagen sin strävan efter likställdhet med mannen; av det totala antalet fylleriförseelser i riket kommer alltjämt endast något mer än 2 proc. på kvinnor.

Ifråga om nykterhetstillståndet under årets andra kvartal kan kontrollstyrelsen annars notera en avsevärd förbättring; antalet avdömda förseelser stannar vid 9,512 mot 10,219 samma tid i fjol, vilket betyder en minskning om nära sju proc. Att fyllerifrekvensen varit på nedåtgående bestyrkes av från landets systembolag inhämtade uppgifter om antalet i städerna för fylleri anhållna. Dessa uppgifter utvisar, att den minskningstendens, som framkom redan i början av året, fortsatt och gjort sig gällande i riket i dess helhet. Särskilt stark har nedgången i fylleriet varit på landsbygden och i de mindre städerna. För Stockholm är att notera en minskning av antalet för fylleri anhållna med c:a 3 proc. jämfört med andra kvartalet 1952, i Göteborg med närmare 11 proc., i Malmö med 6 proc., i övriga större ävensom medelstora städer med c:a 6 proc. samt i de mindre städerna med nära 15 ½ proc. Bland städer med högsta antalet avdömda fylleriförseelser pr 1,000 invånare nämner kontrollstyrelsen: Sundsvall med procenttalet 36,5 proc. för tiden 1 juli 1952—30 juni 1953, Haparanda 28,8 proc., Filipstad 28, Östersund 27,9, Falun 24,5, Visby 23,5, Kungsbacka 21,8, Strömstad 21,4, Gävle 20, Karlstad 19,7, Norrtälje 19,6, Uddevalla 19,3, Säter 18,8, Vaxholm 18,5, Karlshamn 18,3, Avesta 17,8, Bollnäs 16,9, Sollefteå 16,8, Kristinehamn 16,3, Hässleholm 16,1, Hudiksvall 16,1 och Trelleborg 16 proc.

Som vanligt utgöres majoriteten av fylleristerna av personer utan motbok — ungefär 3/4 av samtliga. Till sist konstateras, att ungdomsfylleriet under årets första hälft gått tillbaka från 21,2 till 19,9 proc.

Av studentnationerna

vid Lunds universitet är Smålands nation störst med 582 medlemmar, därnäst följer Malmö med 538, Lunds med 511, Hälsingborgs med 491, Göteborgs med 375, Kristianstads med 266, Värmlands med 251, Västgöta med 236, Hallands med 189, Ystads med 187, Blekingska med 183, Kalmar med 152 och sist Östgöta med 98.

Folktandvården.

Danska tandläkarna Poul Bjerre Kaer och Johannes Middelbo-Sörensen skall fortfarande till 1 september nästa år tjänstgöra vid folktandvården i Oskarström.

Då var det inte så noga

Sjuåriga Kristina skrek på mamma att lillasystern Siv höll på att äta upp tidningen.

— Tar den genast ifrån henne, ropade mamma tillbaka.

Det gick en lång stund, och när ingenting mera hördes av började mamma bli orolig tittade in i barnkammaren och frågade:

— Nå, tog du tidningen ifrån henne?

— Nej jag upptäckte att det var gårdagens.

Ammunition under jorden

Englands största ammunitionsdepå har färdigställts i tre gamla stenbrott i Wiltshire med utrymme för 250,000 ton ammunition av alla slag. Genom de underjordiska tunnlarna löper speciella transportvägar för förflyttningen av ammunitionslast och ett perfekt luftkonditioneringssystem underlättar arbetet i den underjordiska depån. Här en interiör från depån, där ammunitionen förses med sina speciella kännemärken innan den "arkiveras".

Vad händer i Sovjet?

Det nya kulturklimatet

Vetenskapen och konsten har i Sovjet under stalinperioden haft sitt enda existensberättigande som tjänare åt statsintresset. Vetenskapens uppgift har varit att bistå tekniken. Det har också noga övervakats att dess rön inte stred mot den stalinistiska ideologien. Konsten har fungerat som ett propagandaverktyg med främsta åliggande att inpränta det slags moral som myndigheterna föreskrev och som gck ut på att trohet mot partiet och uppoffring för staten stod före den personliga välfärden.

STÖRRE FRIHET FRÅN DOKTRINERNA

Den nya politiken tycks för vetenskapens del innebära en viss avspänning. Men någon omvälvning har det åtmistone ännu inte varit fråga om. Situationen verkar i många stycken förvirrande. Kampen mot personlighetskulten borde exempelvis leda till att de gamla vetenskapliga auktoriteterna ifrågasattes. Man tänker då närmast på Lysenko vars mycket omstridda ståndpunkt inom ärflighetsforskningen varmt omhuldades av Stalin. Det har funnits antydningar om att Lysenko kanske skulle avvecklas. Men ännu så sent som i mitten av augusti kunde han framträda som auktoritet inom jordbruksfrågor och i Izvetsija förelägga agronomerna direktiv om hur odlingen av magra jordar skulle avvecklas. Men ännu så sent som i mitten av augusti kunde han framträda som auktoritet inom jordbruksfrågor och i Izvetsija förelägga agronomerna direktiv om hur odlingen av magra jordar skulle gå till. De humana och sociala vetenskaperna berörs emellertid av den nya anvisningen om att "talmudism" inte får förekomma. Det innebär i sak en större frihet gentemot doktrinerna, ett mindre tvång att stöda sig på citat från lärofäderna. Att forskningens beroende av sovjetstatens önskemål därmed skulle upphöra är väl knappast troligt.

Ett kapitel för sig är konstens och framför allt litteraturens roll som en förkunnare av sovjetmoralen. Också här möter man förhållanden som verkar kaotiska. Belysande är den roll som sexualiteten under det sista året spelat i litteraturdebatten. Man måse då genast säga att de slitningar som det här är fråga om framträdde redan före Stalins död. De torde vara ett uttryck för den allmänna oppositionen särskilt från de yngre som Stalin påtalade i sin sista skrift.

Det närmaste uppslaget till den ryska sexualdebatten var en roman av E. Kazakevitj med titeln "En väns hjärta" som offentliggjordes i den litterära ryska månadstidskriften Novyj Mir (Ny värld) för januari 1953. Denna roman var egendomlig på många sätt. Här skall vi begränsa oss till det avsnitt i boken som vill ge en föreställning om relationerna mellan mannen och kvinnan i Sovjet. Hjälten i romanen är en bataljonbefälhavare som under kriget för sina soldater från Sydryssland till Nordnorge. På en resa vid en station för trupptransporttåget stannar får han göra sällskap med en kamrat som skall besöka några flickor. Kamraten har vid fronten fått ett brev från en obekant kvinna. Det uppges att många flickor skrev på det sättet till "den tapprasta vid frontavsnittet". Sedan har han brevväxla länge med henne. Men han har aldrig mött henne personligen. Nu medan tåget gör uppehåll tar han med sig sin vän till henne och en väninna som båda vänga dem. De två soldaterna stannar över natten hos den okända brevvännen. Bataljonsbefälhavaren har ett intimt förhållande med den ena av flickorna. Efter västerländska begrepp skildras detta ytterst flyktigt.

AVBÖN FÖR "SKANDALÖS" ROMAN

Kazakevitjs roman gjorde skandal. I slutet av mars närmare en månad efter Stalins död blev romanen utdömd på ett särskilt sammanträde med den sovjetryska författarföreningen. Alexander Fadejev gjorde i Literaturnaja Gazeta avbön för den, och Nevyj Mir kritiserades skarpt för att den tryckt något sådant. En annan litterär månadsskrift, Oktjabr, tog upp saken i maj. På den ryska kvinnas vägnar var N. Toltjenova djupt förgrymmad mot Kazakevitj för vad han skrivit. Summan av anmärkningarna var att sovjetkvinnan inte kunde bete sig så ansvarslöst som Kazakevitj påstått.

I juli — samma dag som det första meddelandet om Berijas fall släpptes ut — publicerade så Literaturnaja Gazeta en versparodi i samma ömtåliga ämne. A. Gorsjkov som gjort parodien säger själv att han skämtar med motiven i en del sovjetdramatik. "Har ni sett något sådant i livet?" kallar han sin vers. Den innehåller en dialog mellan en pojke och en flicka som sitter på en bänk tillsammans en stjärnklar kväll. Pojken talar om stjärnorna. Men flickan är av det godkända gamla slaget. Hon vill inte lyssna till kärlek. Hon vill bara höra om kranar och maskiner och arbetsrekord. Pojken får sitta där ensam med sina ömma känslor "Har ni sett något sådant i livet?" frågar han den tänkte läsaren. "Aldrig!" blir svaret. En liknande parodi med ännu mer genomskinlig anspelning på Kazakevitjs pjäs dök upp i ett följande nummer av Literaturnaja Gazeta.

På samma sätt behandlades kärleken i en skämtsam novell av Varvara Karbovskaja i den illustrerade veckotidningen Ogonjok (12. VII. 53). En skald har fått stränga order av sin redaktör att skildra verkligheten i stället för att berätta om tappra arbetshjältar och maskiner. Han ger sig ut en kväll för att idka verklighetsstudier om livet en "näktergalsnatt". Han spejar efter älskande par. Slutligen hittar han ett vid en sjöstrand. Länge sitter han i ett buskage för att få veta hur kärlekens gestaltar sig i Sovjet. De två unga sitter tysta och drömmande hela natten. I flickan igenkänner han en dotter till en kolchosbonde. När han kommer till redaktionen efter den mödosamma natten, talar hans redaktör om att han fått några ypperliga dikter i den nya stilen. Det visar sig att de är av den unga bonddottern som nu upphöjs på den rättrogne poetens bekostnad. Den kärlek hon besjunger är högst privat men också högst romantisk och oskyldig.

OSÄKERHET BLAND DE INTELLEKTUELLA

Dessa egendomligheter är betecknande för den osäkerhet som nu råder bland de intellektuella och inom hela sovjetfolket. De gamla mönstren från stalintiden för ett riktigt beteende har inte samma bärighet numera. Folket vill få äga ett eget liv vid sidan av de ideologiska kraven. Även kulturmiljön har måst acceptera denna folkstämning. Det innebär bland annat att olika åsikter bryter sig mot varandra med en större frimodighet än förr. Några radikala omvälvningar är det knappast fråga om. Snarare har man en känsla av förvirring. Kulturklimatet i Sovjet har undergått en viss förändring. Hur grundlig och hur bestjende den är kan man inte avgöra förrän verkningarna gjort sig gällande på längre sikt.

Guldet

Sovjets nya vapen i det kalla kriget

Under de tre senaste veckorna har Sovjetunionen genom sina agenter i London, Paris och Tanger kastat fram omkring 35,000 kilogram guld på den fria guldmarknaden i Västeuropa. Resultatet är att guldpriset under samma tid fallit med omkring 20 procent. Det är nu lika högt som den officiella amerikanska noteringen, d. v. s. 35 dollar pr uns rent guld. Det amerikanska guldpriset på 35 dollar pr uns innebär att USA betalar detta pris för monetärt guld men det verkliga priset på guld i Europa har under årtionden varit betydligt högre, i synnerhet sedan andra världskrigets slut, då guldet i Paris och Zürich ibland noterats med upp till 50 dollar pr uns.

Priset på de fria marknaderna i Paris, London och Zürich var för bara några veckor sedan omkring 40 t. o. m. 42 dollar och för ett år sedan 46 dollar pr uns. En talesman för världsbanken i Basel karakteriserade händelserna på guldmarknaden som den största dumpingen sedan årtionden. Samtidigt noteras en stark rysk aktivitet på platinamarknaden, där Sovjetunionen likaledes säljer stora mängder av den dyrbara och sällsynta ädelmetallen. Genom Sovjetunionens försäljningar förlorar enskilda guldhamstrare väldiga pengar och förlusterna är synnerligen stora i Frankrike där det sedan gammalt är sed att köpa guld för sparpengarna.

Anledningen till Sovjets oväntade gulddumping är Sovjetunionens växande behov av pundvaluta. Sovjetregeringen har nämligen under de senaste månaderna köpt stora mängder smör och ylle i Australien och Nya Zeeland samt i Indien och på andra världsmarknader, uppenbarligen som ett led i malenkovregeringens ansträngningar att bättre än tidigare försörja Rysslands varuhungriga folkmassor med konsumtionsvaror och livsmedel. Rysslands pundinnehav har starkt smält samman på grund av tidigare stora inköp av gummi och andra råvaror för militära ändamål.

Det är lätt för Sovjetunionen att för praktiskt taget vilket pris som helst sälja guld, då Sovjetunionen nu är en av de främsta bland världens stora guldproducenter. Enbart i Kolyma-området i Sibirien arbetar omkring 500,000 politiska fångar i guldgruvorna resp. vid vaskning av guld från de sibiriska floderna. — AEP.

Televerket går med ökad vinst

Televerkets verksamhet går f. n. så pass bra, att telegrafstyrelsen anser inkomsterna, som förra budgetåret var 624 miljoner, innevarande budgetår kommer att stiga till c:a 644 miljoner och nästa budgetår till drygt 664 milj. kr. Utgifterna ökar visserligen också men troligen inte i fullt samma takt. Innevarande budgetår beräknas de till 594 och nästa till 607 miljoner.

Detta innebär, att bruttoöverskottet innevarande år kan uppskattas till 50 och nästa år till 57 miljoner. Efter avdrag av statens ränteutgifter för i televerket investerade lånemedel skulle nettoöverskottet för 1953—54 bli 12 och för 1954—55 16 milj. kronor.

Hos regeringen upplyser styrelsen, att både in- och utländska rikssamtal hittills i år varit större än i fjol. Telextrafiken visar också stark ökning, vilket är förklarligt med hänsyn till att ett stort antal nya telexabonnenter tillkommit. Antalet nytecknade telefonabonnemang har fr. o. m. mars i år för varje månad visat större siffror än ett år tidigare. Helhetsbilden är sålunda vad televerket beträffar ganska gynnsam. Den fortsatta inkomstutvecklingen har dock ansetts böra bedömas med en viss försiktighet framför allt med hänsyn till att försämrade ekonomiska konjunkturer i Förenta Staterna kan komma att medföra svårigheter även för det svenska näringslivet.

Flickorna dominerar vid folkhögskolorna

STOCKHOLM. (TT)

Sveriges 82 statsunderstödda folkhögskolor, vars vinterkurser nu är i full gång, har i år sammanlagt 7.519 elever, varav 2.908 manliga och 4.611 kvinnliga. Årets elevsiffra har stigit sedan fjolårsrekordet med 369, men av ökningen kommer 277 på de fem nya skolorna: Framnäs i Norrbottens län, Geijerskolan i Värmlands, Helliden i Skaraborgs, Lilieholmen i Östergötlands och Tollare i Stockholms län.

PLOCK UR PRESSEN

TIDEN BÖR NU VARA MOGEN för ett principbeslut i riksdagen om övergång till högertrafik, menar Ny Tid (s). Men säker kan man inte vara, ty frågan skär genom partierna. Alla är inte lika rejält omvända som de utskottsledamöter, som studerat högertrafiken i Tyskland, tillägger kollegan, men har dock på känn att motståndet inte håller länge till:

Dyrt blir det. 150 miljoner räknar man med att omläggningen skall kosta. Utslaget på en femårsperiod: 30 miljoner om året. Omedelbart efter kriget, när trafiken var ringa, bilarna uppallade och bussarna förslitna, skulle kostnaden blivit endast en femtedel mot nu. Den gången föll förslaget hårfint; man kan gräma sig över att chansen icke den gången togs. Men misstaget den gången kan ju icke få utgöra en motivering för ett nytt misstag nu. Tar man inte kostnaderna nu kommer de en dag tillbaka ytterligare förstorade.

Att Sverige i all framtid skall kunna ligga som ett reservat för vänstertrafiken tror inte Ny Tid på, vilket utan tvivel är riktigt tänkt. Reformen kommer att bli smärtsam både ur ekonomiska och trafiktekniska synpunkter, men den måste ändock tagas. Ju förr desto hellre, kanske bör tilläggas.

Högt margarinpris skyddar småbruket

ÖRNSKÖLDSVIK. (TT)

Jordbrukspolitiken berördes av statsminister Erlander i tal under veckohelgen på fyra platser i Västernorrlands län. Jordbruket har sedan 1939 minskat antalet sysselsatta med 26 proc., sade han bl. a. Samtidigt har produktionen ökat med 14 proc. Rationaliseringstakten har alltså varit mycket god. Minskningen av antalet sysselsatta har bl. a. tagit sig uttryck i att enligt befolkningsstatistiken antalet småbrukare årligen minskat med cirka 5.000. Antalet bruknings-delar med mer än två hektar åker synes ha minskat med c:a 3.000 enheter om året.

Vill man påskynda denna utveckling kan man givetvis göra det genom att låta småbrukarna bli ett proletariat, medan standarden för övriga grupper i samhället växer. Men är det en klok politik att påskynda flykten från landsbygden? Kan det inte befaras att en forcering kan komma att skapa sysselsättningsproblem av betydande omfattning? Även i övrigt har det sina sidor att uttömma landsbygdens befolkning. Trivseln lär inte vinna på en sådan utveckling.

Vill man emellertid sänka jordbrukarnas standard låter det sig lätt göra genom en sänkning av mjölk- och smörpriserna. Det kan också ske om man stimulerar övergången från smörkonsumtion till margarinkonsumtion genom ett lågt margarinpris. Prisrelationerna mellan smör och margarin kan givetvis diskuteras. Men man får inte glömma bort att anledningen till det relativt höga margarinpriset är att man velat få fram ett så pass hyggligt mjölkpris, att småbrukaren får en något så när tillfredsställande levnadsstandard. Vid närmare eftertanke kommer säkerligen småfolket även i städerna att inse att det är mycket kortfristiga egoistiska intressen som skulle tillfredsställas, om man låter sig lockas av folkpartiets propaganda i fråga om livsmedelspriserna.

Nu är det förvisso en förborgad hemlighet vad folkpartiet vill beträffande livsmedelspriserna — om de nu har någon särskild mening. Något mera vacklande och obeslutsamt än folkpartiledningens ställningstagande i dessa frågor har vi inte upplevat på länge. Vi förstår hr Ohlins bekymmer. Han vill gärna stå väl med städernas och tätorternas konsumentmassor. Kan folkpartiet få tillräckligt många av dessa in i sina fällor, får folkpartiet en chans att slå socialdemokraterna. Å andra sidan drömmer säkerligen folkpartiledaren inte längre om att kunna bli så stark, att han ensam kan regera. Därför anser sig folkpartiet nödsakat att ha vägarna öppna till en borgerlig regeringssamverkan. Det dämpar givetvis viljan att göra kampen mot bönderna till huvudnummer i agitationen. Folkpartiet ämnar tydligen göra konststycket att locka till sig konsumenternas röster med en från kritik av livsmedelspriserna men samtidigt hålla vägarna öppna för en politik, som innebär livsmedelspriserna bibehållande.

En sydhallänning kan inte gärna vara utan Laholms Tidning

RADIO

TISDAGEN DEN 24 NOV.

6.15 Vardagsmorgon. Därefter: Grammofonmusik.
6.30 Nyheter och väderlek. Därefter: Grammofonmusik.
7.15 Charlie Norman Show.
7.40 Morgonandakt. Komminister Hans Åkerhielm.
8.00 Nyheter och väderlek.
8.15 Husmor, hemmet och hälsan: Ryggåkommor. Prof. Gunnar Wiberg.
8.45 Skolradio. 8.45 Listen and Learn. Klass 6. Korrespondenskurs i engelska. Svante Hjelmström. 9.15 Den barmhärtige samariten. Scener av Rune Lindström med musik av Lille Bror Söderlundh. (Repris.) 9.35 Musikstund. Gunnar Sjöqvist (Malmö.) 9.55 Vasco da Gama och sjövägen till Indien. Hörspel av Bert Ramboldt. (Repris.) 10.30 Listen and Learn Klass 5. Korrespondenskurs i engelska Per-Olof Hensjö. (Umeå.)
11.00 Musik under arbetet.
12.00 Klockspelet i Stadshustornet. Dagens dikt. Därefter: Totte Widerströms dragspelstrio.
12.30 Nyheter och väderlek. Därefter: Börsnoteringar.
12.45 På jobbet just nu.
12.55 Tidssignal.
13.00 Skolradio. 13.00 La Parure. Adaptation du conte de Guy de Maupassant. Par Malou Höjer. 13.20 Skolkonsert. Radioorkestern spelar under ledning av Stig Rybrant. Kommentarer: Per Lindfors.
13.50 Önskeplatsen. Monika Brilioth kåserar.
14.00 Husmorshalvtimmen: Skred. Ingrid Borthen läser en novell av Cora Sandel. Därefter samtal kring novellen.
14.35 Från Veckan för populärmusik i Stuttgart. Sydtyska radions symfoniork., dir.: Hans Müller-Kray, och Jean Françoix, piano.
15.05—15.35 Radioföljetongen: Flickan från Lystrup av Sigurd Elkjær: En rymmare och en herrekarl. Uppläsning av Ebba Ringdahl. (Göteborg.)
17.00 Väderlek.
17.10 Det hände i november. Månadstidning för flickor och pojkar.
17.40 Fransk textrepetition.
17.45 Kurt-Olof Sundström läser dikter av Signaturpoeterna (Göteborg.)
18.00 Lyssnarnas önskeprogram på grammofon.
18.55 Meddelanden.
19.00 Nyheter och väderlek. Dagens eko.
19.30 Radiotjänst symfoniorkester. Dir.: Tor Mann. 1. Bizet: Ur musiken till »Flickan från Arles» 2. Weber-Weingartner: Aufforderung zum Tanz.
20.00 Hemmakväll.
21.00 Orientering: 21.00 Filmkrönika av Carl-Erik Nordberg 21.20 Ensam och människa Litteraturkrönika av Erik Hj. Linder. 21.40 Utrikeskrönika av red Gunnar Franzén.
22.00 Armin Knab: Rosa mystica Sex tänkespråk av Angelus Silesius: Gerdi Keil, alt, och Sven-Erik Bäck, viola.
22.15 Nyheter och väderlek.
22.30—23.10 Grammofonkonsert. Beethoven: Stråkkvartett F-dur op. 59 nr 1. Budapestkvartetten

Danska radioprogrammet tisdag.

7.00 nyheter. 7.35 grammofonmusik. 8.30 andakt. 12.00 middagskonsert. 13.35 grammofonmusik. 15.30 damernas eftermiddagsprogram. 16.20 barnprogram 16.50 uppläsning. 18.10 social brevlåda. 19.15 önskeprogram. 20.00 teater. 20.50 symfonimusik. 21.30 orientering. 22.15 dansmusik. **Andra programmet.** Våglängder 283 och 210. 19.20 filmkrönika. 20.00 Studentkören sjunger. 20.15 kabaretmusik. 21.30 violinmusik.

STOCKHOLM LIGGER TVÅA SOM TELEFONSTAD.

Enligt en officiell amerikansk statistik intar Stockholm andra platsen bland världens huvudstäder rörande telefonnätet. Endast Washington med 63,9 telefonanslutningar på 100 invånare har större telefonfrekvens än Stockholm som har 49,5 anslutningar pr 100 invånare. Också i riksgenomsnitt kommer Sverige tätt efter USA med 25,2 telefoner mot 29,3 i USA.

ONSDAGEN DEN 25 NOV.

6.15 Vardagsmorgon. Kerstin Johansson i Backe. (Sundsvall.) Därefter: Grammofonmusik.
6.30 Nyheter och väderlek. Därefter: Grammofonmusik.
7.40 Morgonandakt. Komminister Hans Åkerhielm.
8.00 Nyheter och väderlek.
8.15—8.20 Vardagsmorgon. Kerstin Johansson i Backe. (Sundsvall.) (Repris.)
11.00 Musik under arbetet.
12.00 Klockspelet i Stadshustornet. Dagens dikt. Därefter: Arvid Sundin spelar populärt på piano
12.30 Nyheter och väderlek. Därefter: Börsnoteringar.
12.45 Landsbygdens dricksvattenförsörjning. Prof. Yngve Gustafsson. (Uppsala.)
12.55 Tidssignal.
13.00 Skolradio. Med svenska idrottsmän till Fjärran Östern. Hans Garpe berättar.
13.35 Radioorkestern. Dir.: Håkan von Eichwald. 1. Händel: Ur »Musik på vattnet». 2. Gustav Holst: Ur St. Paul's suite för stråkork. 3. Uuno Klami: Uvertyr till »Sockenskomakarna».
14.10 Vart skall jag vända mig? Brevlåda för sociala frågor Anna Lisa Söderblom.
14.30 Finsk folkmusik. Medverkande: Spelmansensemblen Hugo Huttunen, violin, Eero Koskimies, viola, och Harald Mannerström, klarinett. Ulla Katajavuori, kantele. Anna Mutanen, sång. Vid flygeln: Gerda Weneskoski (Helsingfors.)
14.45—15.00 Färg i plugget. Arkitekt Perry Marthin.
17.00 Väderlek.
17.10 Vi tittar på flygplan.
17.25 Solistprogram. Medverkande: Gustav Gröndahl, violoncell, och Stig Ribbing, piano.
17.50 Mellan två kyrkoår Andaktsstund av prosten Oscar Ryberg. Psalmer: 470: 1—4; 47: 3. (Göteborg.)
18.10 Grammofonmusik. 1. Danse macabre (Camille Saint-Saëns). Amsterdams konserthusork. Dir.: Charles Münch. 2. Spinnvisa ur »Den flygande holländaren» (Wagner). Wiens statsoperakör Dir.: Herbert von Karajan. 3. Toreadorsång ur »Carmen» (Bizet). Solist: Paolo Silveri. Dir.: Warwick Braithwaite. 4. Momento capriccioso B-dur op. 12 (Carl Maria von Weber). Colin Horsley, piano. 5. Rysk näktergalssång (Alabiev-Liebling) Gwen Catley, sång. Dir.: Eric Robinson. 6. When you wish upon a star (Harline-Washington). Paul Westons ork. 7. Vilde Bill från Kansas Hill (Gösta Jahner) Harry Brandelius och Ingalill Rossvald, sång. Walter Larssons ork. 8. Avant de mourir (Georges Boulanger) Noucha Doina, violin till sin orkester. 9. Dockorna (Eiworth-Sandström) Alice Babs, sång Harry Arnolds ork. 10. Böhmische Polka (Vejvoda). Horst Wende, dragspel. 11. Om du bara förstår (Wallin-Ringel-Arnesson). Carl-Erik Thambert, sång. Carl Henrik Norins ork. 12. Champagne marsch (Geoffrey Henman). Queen's Hall Light Orchestra. Dir.: Sidney Torch
18.55 Meddelanden.
19.00 Nyheter och väderlek. Dagens eko.
19.30 Gammal dansmusik av Jack Jills kapell.
19.55 Att bli vuxen. Det förbjudna och det tillåtna.
20.25 På två flyglar. Julius Jacobsen och Peter Nielsen spelar
20.40 Ryck upp dej, Jonathan! En novell av Harry Martinson. Uppläsning av Ulf Palme.
21.05 Guila Bustabo spelar Jean Sibelius: Violinkonsert d-moll op. 47. Från Konsertföreningen i Stockholm. Dir.: Dean Dixon.
21.40 Riksdagen i dag.
21.55 Bibbi Nyström sjunger till Ulf Wesséns kvintett.
22.15 Nyheter och väderlek.
22.30—23.30 Jazzbiten.

Danska radioprogrammet onsdag.

7.00 nyheter. 7.35 grammofonmusik. 8.30 andakt. 12.00 grammofonmusik. 12.40 regementsmusik. 13.35 middagsföljetongen. 15.30 damernas eftermiddagsprogram. 16.00 sång. 16.20 barnens brevlåda. 16.50 uppläsning. 17.40 sång. 17.55 språk. 19.15 operettoner. 21.00 sång till piano. 22.15 dansmusik. **Andra programmet.** Våglängder 283 och 210. 19.15 föredrag. 19.45 finsk folkmusik. 20.30 musikaliskt "Vem vet vad" 21.15 dramatiskt forum.

Tvåtusenårigt drama har nu fått sin lösning

14-årig äktenskapsbryterska drevs naken ut i myr och drunknade.

I en torvmosse vid Windeby i Schleswig-Holstein hittade man i fjor liket av en kvinna som med en likvagn fördes till Schleswig. Vid närmare undersökning befanns det att liket torde vara omkring 2000 år gammalt och härstamma från en c:a 14-årig flicka. Sedan dess har det noggrant undersökts av arkeologer och andra vetenskapsmän, och åtminsone delvis tror man sig ha löst dess gåta.

Flickans huvudhår var till hälften avklippt. Över ögonen eller munnen bar hon en binda, vävd i bronsåldersmönster, med vilken hon kanske blivit kvävd. Kinder och näsa visar djupa insnörningar. Allra troligast är emellertid att flickan för 2000 år sedan med förbundna ögon och naken så när som på en skulderbeklädnad av djurhud med våld drivits ned i mossen och där drunktnat. Ett dylikt straff var på den tiden vanligt för äktenskapsbrott. Vad som ytterligare talar härför är att blott fem meter från flickans lik påträffades liket av en vuxen mörkhårig man. Förmodligen hänger deras öden tillsamman och antagligen har de gemensamt fått sona ett äktenskapsbrott. Denna teori stärkes av det faktum, att båda liken var fästade i marken med kraftiga spetsade pålar.

För denna teori åberopar vetenskapsmännen också Tacitus, som i sin "Germania" bl. a. skriver: "Ytterst sällsynt är bland detta stora folk äktenskapsbrottet, på vilket följer det straff som dikteras av den äkta mannen. Med avklippt hår, naken, jagar den bedragne maken henne ur huset. ... Varken skönhet, rikedom eller ungdom förskaffar en fallen kvinna en annan make".

Fyndet av den unga kvinnans lik är särskilt värdefullt, därför att hjärnan är fullständigt bibehållen, vilket ytterst sällan förekommer. Denna undersökes nu i Max Planck-institutet i Giessen.

Boknytt

Elizabeth Coatsworth: LYCKODOLLARN. Eklunds. Inb. 5:75.

"Den seglande klädhängaren" är öknamnet på en skonare, som seglar utefter kusten av Maine i Nordamerika. I riggen hänger det kastruller, stövlar, underkjolar, sågar, plåtbaljor och spadar, manskläder och sopborstar. Denna handelsbåt äges av Cliff Trask och hans gumma står för affärerna. Som skeppspojke och affärsbiträde har de en barnhusflicka,, som heter Emelie. Ken Philbrook är väldigt intresserad av livet på sjön. Det ordnas så att han får byta plats med Emelie. En dag är han ensam ute i jollen och dimman överraskar honom. Man står inför risken att driva ut till havs. Och nu blir det allvar, fara och spänning i leken. Han räddar sig i land på en vanligen obebodd ö, nu hemsökt av fårtjuvar. Boken slutar med en spännande seglats på isflak.

Inger och Lasse Sandberg: FÅRET ULLRIK FÅR MEDALJ. Eklunds. Kr. 4:50.

"Herr Sandbergs" och hans fru Ingers humor blommar frikostigt i den lilla krumeluriga bilderboken Fåret Ullrik får medalj. Säkerligen kommer många barn att ha lika roligt som författarparets dotter Lena hade när pappa ritade och mamma berättade historien om fåret som släckte en eldsvåda med sin tårar.

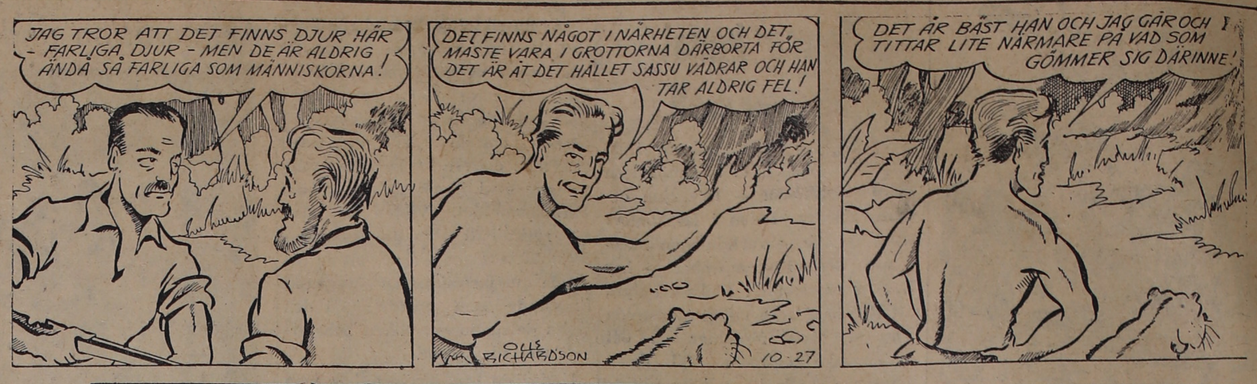

ALLAN KÄMPE

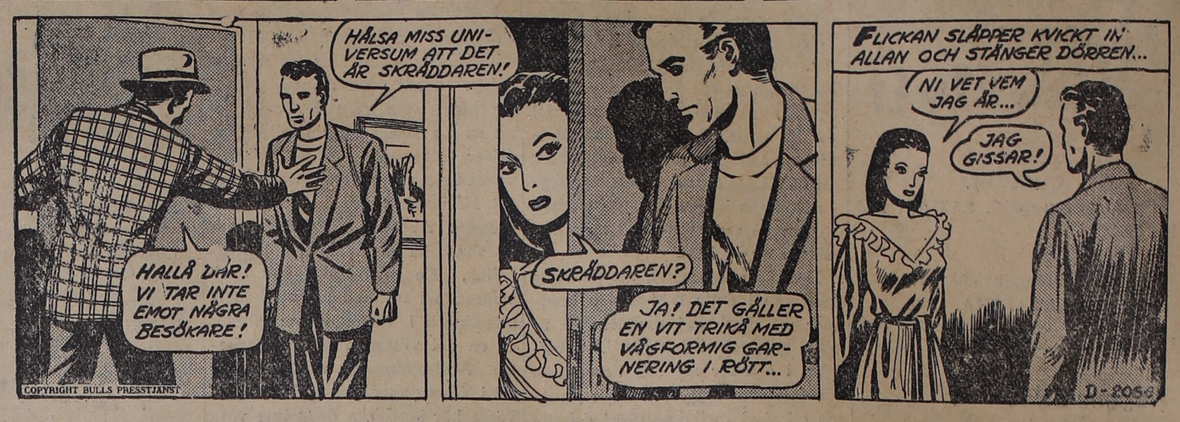

FILIP och MAJKEN

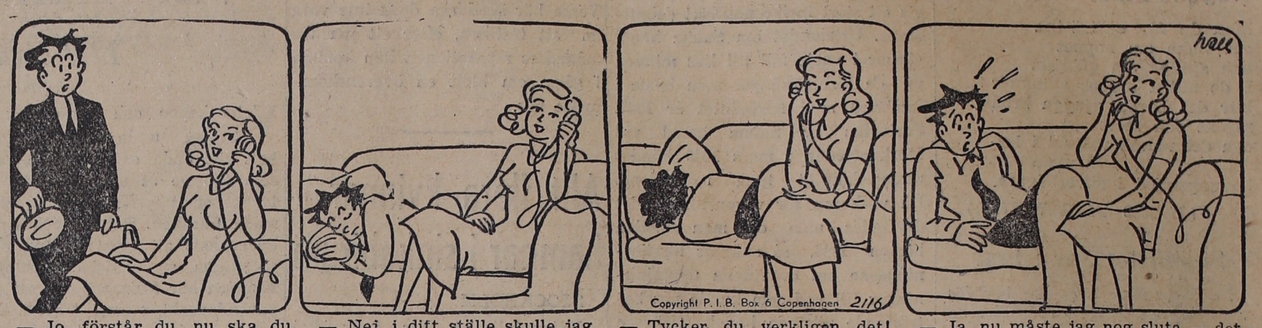

— Jo, förstår du, nu ska du höra ...

— Nej, i ditt ställe skulle jag göra något helt annat!

— Tycker du verkligen det! Ja, jag sa också till henne ..

— Ja, nu måste jag nog sluta — det är mer än två timmar sedan Filips chef ringde, och bad att Filip skulle ringa upp så snart han kom hem!

Pasker Ville Co

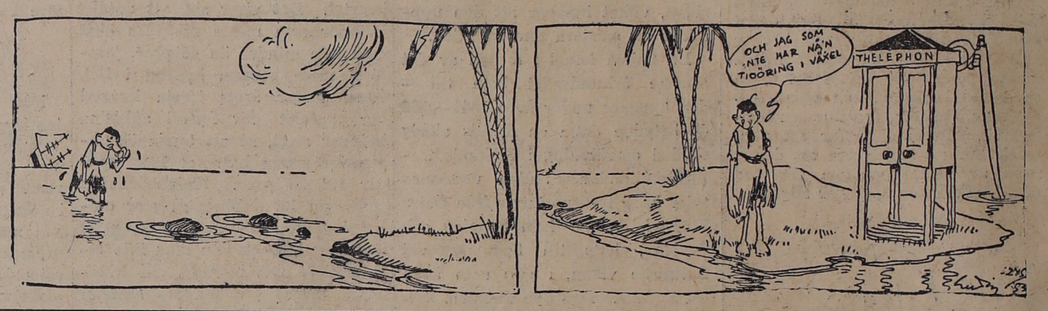

Torekovs kyrka återinvigd, fick flera fina gåvor

Det var en stor högtidsdag i Torekov i söndags. Den av husbocken förstörda kyrkan kunde återinvigas och man hade gått man ur huse för att vara med om denna högtidsstund. Samhället var flaggsmyckat och t.o.m. över vädret låg stilla helgdagsfrid.

Redan långt före den utsatta tiden började folk vandra mot kyrkan och då tiden var inne var kyrkan fullpackad med folk. Genom biskopens förhinder förrättade domprost Nils Bolander invigningen och han assisterades av kontraktets präster. Domprost Bolander tog till orda och talade över orden i Uppenbarelseboken 21, som handlar om alltings förnyelse, såväl i himmelen som på jorden och då även kyrkorna, fädernas kyrka. Sedan assisterande präster och lekmän läst var sitt bibelställe, nedkallade domprosten Herrens välsignelse över helgedomen och förklarade kyrkan åter öppen för gudstjänst. Efter psalm 8 tågade prästerna åter ut, församlingens kyrkoherde Joh. Thulin besteg därpå predikstolen och började sin tacksamhet över den nya kyrkan med orden i Psaltaren 118: 24. Han uttalade vidare sin egen och församlingsbornas glädje över att kyrkan nu åter kunde komma i bruk. Han lämnade en kort redogörelse för församlingens tidigare kyrkor och deras öden fram till den senaste, som stängdes 1947, då ras kunde befaras. Han redogjorde även för hur denna nya kommit till stånd och meddelade, att det enda av trä som fanns kvar från den gamla kyrkan var predikstolen, restaurerad och preparerad och synnerligen vacker.

Kyrkoherden tackade arkitekten Manne Carlman samt entreprenörer och arbetare för mycket gott arbete och meddelade att en hel del donationer och gåvor skänkts till invigningen. Sålunda hade kyrkliga arbetsföreningen skänkt dyrbara mattor, dess kassaförvaltare fröken Berta Nelson 5.000 kr. som grundplåt till ny orgel samt bekostat restaureringen av altartavlan, överstinnan Axell en gammal förnäm familje bibel, arrendatorer av sommarstugetomter på Väderön en ny mässkrud, förra sjuksköterskan Emmy Skogström hade bekostat restaureringen av offerkistan, fru Lundgren ett par nya ljusstakar på altaret och familjen Junker restaureringen av den värdefulla oljemålningen över den stora branden 1837, då endast kyrkan och ett fåtal hus blev kvar.

Ett ord på vägen

PÅ DAGENS TRÖSKEL

Bittida frambär jag mitt offer till dig och skådar efter dig. Ps. 5: 4.

Morgonvakten kallades det förr, nu heter det den stilla stunden. Uttrycken må växla, men tanken är densamma, nämligen att det första som en kristen gör, då han vaknat till en ny dag, är att frambära sitt offer till Gud. Innan tidningarna översvämmat oss med sin nyhetsflod, innan dagens uppgifter lagt beslag på tid och tankar, innan människorna fyllt vårt öra med sitt ytliga prat, innan livets freste ser lagt ut sina snaror för vår fot, innan programmet för de närmaste timmarna uppgjorts i alla enskildheter — alltså, innan det ännu är för sent gå vi inför Guds ansikte, medan dagen är som ett oskrivet blad och utbreder sig framför våra ögon. Vi ställa den till hans förfogande och vänta på vägledning.

Vi lyssna, säger man nu för tiden, vi skåda, säger psalmisten. Uttrycken växla, men tanken är densamma, nämligen att då en kristen framträtt inför Gud, reser han sig icke skyndsamt och löper åstad till dagen arbete, utan han ger sig tid att lyssna efter Guds röst och skådar framåt för att se, vilken väg Guds finger utpekar. Och då vi så fått de ingivelser och den vägledning vi behöva, gå vi åstad och söka i trohet och lydnad förverkliga vad vi fått se.

Släkte följer släktes spår.
Ej vi frukta, ej vi famla:
Du oss leder, du vill samla
I din famn oss, Fader vår.

(Sv. Psb. 185: 5.)

Laholms Inkasso- & Affärsbyrå

Etabl. 1912. Inneh. Mander Carlson. Tel. 80.

Ombud för Stockholms, Göteborgs, Malmö, Hälsingborgs o. Gävle Köpmannaföreningar samt Västergötlands o. Norra Hallands Handelskammarförening i Borås, Ackordscentralen, samt flertalet av landets större uppl.-firmor. Växiö o. Elfsborgs Hypoteksföreningar. Firmaanmälningar. Sol.-upplysn. Inkasso m. m.

Morten Korch

DE RÖDA HÄSTARNA

(9)

Fröken Ellen hade satt sig vid bordet med blyerts och stenogramblock, och advokaten tog fram en bunt papper och dokument och började förklara. Ole var inte särskilt hemma i detta slags juridiska frågor, men Frandsen lade fram det hela klart och koncist. Han hade förberett sig grundligt och hade alla aktier färdiga. Enekär omfattade 140 tunnland, varav 20 tunnland skog och tio tunnland äng och moras. Besättningen, som advokaten hade fullständig förteckning över, var inte särskilt framstående; men så hade man dessutom ett tjugutal hästar som hörde till stuteriet. Byggnaderna var gamla med undantag av stuteribyggnaden, och dessutom häftade några fasta skulder vid gården, dels till grevskapet och dels en klosteravgift, som belöpte sig till ett par tusen kronor årligen, och gårdens värde med stuteri och alla inventarier kunde inte uppskattas till mera än 250 tusen kronor. Skulderna var emellertid större än detta belopp. Det fanns fasta inteckningar till ett belopp av nära två hundra tusen och den kontanta skulden var omkring femtio tusen kronor.

— Med stuteriet som säkerhet har Munk de sista åren lyckats få flera stora lån, men om det inte går att sälja under hand, går det hela under klubban, sade advokaten och fäste sina kloka ögon på Ole.

— Han är alldeles i fickan på den man som har hand om stuteriet, en polack vid namn Franz Willer, som har pant i stuteriet och hästarna. Under Munks långa sjukdom har han fått honom i sin hand. Med hjälp av en förslagen advokat, som tydligen inte vet vad samvete är, har han fått det ordnat så, att om inte en större växel blir inlöst, tillfaller alla hästarna jämte stallbyggnaderna och banorna honom. I dag utgår sista fristen för inlösningen. Det kan ännu hinnas med före klockan fem. — Advokaten såg på klockan.

— Då måste vi betala. Jag har tillräckligt med pengar i banken. Min far har ordnat så att jag kan lyfta dem genast, svarade Ole.

— Och det är er avsikt att överta gården och betala? frågade advokaten och såg åter forskande på Ole. Jag hörde av Munk och hans dotter att ni skulle komma, och jag känner till er fars besök och det löfte om hjälp han har givit Munk. Jag är själv intresserad av att saken blir ordnad. Munk är min gamle vän och jag är med i de sista mycket osäkra lånen. Ändå måste jag säga er att ni löper mycket stora risker när ni övertar Enekär. Jag förmodar det finns ett eller annat motiv som jag inte känner till.

Advokaten gjorde en paus och sökte fånga Oles blick.

Ingen människa finge veta något om den verkliga orsaken, och Ole läste tydligt misstanken i Frandsens ögon. Det gällde att dräpa den fullständigt och han fann lyckligtvis den enda rätta utvägen.

— Jag har i dag blivit förlovad med Bente Munk; jag övertar gården och sätter in allt jag äger.

Oles ord väckte den största glädje och förvåning hos hans bådaåhörare. Den torre och pedantiske advokaten sprang upp, och fröken Ellen lät höra ett utrop och gick ända fram till Ole.

— Då förstår jag det, utbrast Frandsen ivrigt, och jag önskar er hjärtligt lycka till. — Advokaten grep Oles hand, och från andra sidan kom fröken Ellen.

— Bente är min bästa väninna, sade hon. Vi har varit vänner från det vi var små. Jag kan inte säga hur glad jag är. — Hon tryckte ivrigt Oles hand och han kunde se att hennes glädje var uppriktig.

— Nu måste vi sätta fart, utbrast Frandsen ivrigt och i nästa ögonblick tog han telefonen och ringde upp. Strax därefter hade han förbindelse med banken och talade med bankdirektören. Banken hade mycket riktigt mottagit den av Ole nämnda inbetalningen, och pengarna stod omedelbart till Oles disposition. Frandsen fick saken med de tre växlarna på Willer ordnad genast.

— Vi måste ha tag i fröken Hansen, det är bråttom, sade han.

— Jag går själv, svarade fröken Ellen och ett ögonblick senare hade hon ytterkläderna på sig. Ole skrev hastigt ut en check, och fröken Ellen skyndade sig iväg.

— Gud ske lov att vi hann, sade advokaten lättad. Nu korsar vi Willers och advokat Nielsens lömska planer.

— Att Willer verkligen har fått stå kvar som förman för stuteriet, sade Ole förvånat.

— Munk har inte kunnat bli av med honom, förklarade Frandsen. Han har minst fyra, fem tusen till godo, i kontanta lån, förstår ni. Munk har inte kunnat värja sig mot hans förslagenhet nu under sin sjukdom. Bente har hjälpt honom allt hon har kunnat, men Munk har varit tvungen att skriva på när Willer har lagt ut pengarna. Vid lånen är fästade sådana villkor, att Munk inte kan bli av med honom förrän vartenda öre är betalt.

— Då måste han få sina pengar och så lämna Enekär, svarade Ole bestämt.

— Riktigt, herr Offer, fullständigt riktigt. Det är han och fru Zita som har ruinerat honom. Willer förstod länge att lisma sig in hos honom. Han fick Munk med på en hel del vansinniga omändringar och fick därigenom fria händer ifråga om stuteriet. Så blev han god vän med fru Zita och de spelade som galna vid kapplöpningarna. När de vann gick pengarna i deras egna fickor och när de förlorade var det Munk som skulle betala. Och till sist blev det rena skandalen. Nå, jag skall inte säga för mycket; men använd era ögon, herr Offer, så kommer ni nog förhållandena inpå livet. Se upp med Willer, han kommer nog att försöka överlista er.

— Jag skall nog passa på. Willer skall inte bli gammal på Enekär, svarade Ole.

— Hur mycket pengar disponerar ni över, herr Otter? frågade advokaten.

Ole talade om att han hade fått femtiotusen av sin far och att han naturligtvis satsade vartenda öre.

— Bara det inte är för litet, svarade advokaten betänksamt. Ni vet att när man griper sig an en sådan här affär, är det i regel värre än det ser ut. Kan ni skaffa mera pengar om det kniper?

Ole sade nej. Han hade själv några få tusen som han naturligtvis släppte till, men från sin far kunde han inte vänta mera hjälp. — Men så har jag mig själv, och det betyder väl också något, slutade han med ett litet leende.

— Jag hoppas det betyder mycket, svarade advokaten och tog fram en samling dokument, som Ole skulle skriva under. Han förklarade ingående papperens betydelse för Ole. Priset på gården fixerades så att det ungefär stämde med skuldens storlek, och slutsumman blev tvåhundrasextiotusen kronor.

— När ni nu skriver under det här, är Enekär med alla inventarier er egendom. Som ni ser har Munk redan skrivit under, och jag skall ordna alla formaliteter, så att gården överföres på ert namn. Det är en sak till jag måste nämna. Det rör sig om fröken Konstance Munk. Hon har givit Munk sina pengar och skall ha fritt uppehälle på gården. Hon är inte så helt vanlig, men hon är Bente tillgiven med liv och själ.

Nu kom fröken Ellen tillbaka med växlarna; hon hade skyndat sig så att hon blivit röd om kindtrna, och hon hade fått saken ordnad.

— Se nu för all del upp med Willer; när ni har övertagit gården har han rätt till tre månaders lön — det är sex hundra kronor. I ert ställe skulle jag ögonblickligen avskeda honom, sade advokaten.

— Det skulle bli gjort omedelbart, men han skall naturligtvis få sina pengar.

— Något måste vi väl lämna, men överlåt det åt mig! Jag är säker på att Willer och fru Zita bedragit Munk. Jag väntar några upplysningar, och när jag får dem, tänker jag klämma åt honom lite.

(Fors.)